PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XIV ТРАВЕНЬ, 1973 ЧИСЛО 5

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XIV — ТРАВЕНЬ, 1973 — Ч. 5

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 5 — MAY, 1973 — VOL XIV

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$6.00
Передплата до інших країн	6.00
Поодиноке число	60

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$6.00
Subscription in other countries	6.00
Single copy	60

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Не поміщені дописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням. На зворот фотографій, надісланих для виробу кліше треба заадресувати коверту, наклеїти вартість поштових марок і вислати разом з фотографіями.

Кольорові фота не придатні для ілюстрації, вони виходять темні і невиразні. Для виробу клішів просимо слати звичайні фотографії, плівок (негативів) також не приймаємо для виробу кліше.

Редакція застерігає собі право скорочувати і виправляти надіслані матеріяли. Дописи, які поміщуються також в інших часописах редакція не приймає — уникаємо повторювання.

В ЦІМ ЧИСЛІ:

	Стор.
В. Колодій — Я знову мамо	1
Перед нашим черговим з'їздом	1
І. Багряний — Рідна мова	2
Н. Кібець — До 90-ліття М. Донця	3
К. Мурашко — Невіджалована втрата	4
В. Солоненко — Відомі всьому світові	5
І. Ш. — Мій радісний Великдень	7
П. Шуровська — Перші кроки підготовчої праці	11
Відділ для дітей	14
Н. Н. — The Bidniak, Yaroslava	15
C. Manning — Taras Shevchenko	17
Успішне закінчення кампанії	19
Л. Черевик — Звіт пров. з'їзду	20
Громадська і родинна хроніка	23
Річні звіти відділів	29
Домашнє господарство	32
Українська вишивка	32

НА ОБКЛАДИНЦІ — Моїй матусі з нагоди Дня Матері.

ОДЕРЖАЛИ КНИЖКИ

Михайло Марунчак — Ілля Кіріяк та його творчість. Накладом Української Вільної Академії Наук в Канаді. Вінніпеґ, 1973.

Наукові Записки — XXII — Український Технічно-Господарський Інститут. Мюнхен, 1971-72.

Наукові Записки — XXIII — Український Технічно-Господарський Інститут. Мюнхен, 1971-72.

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ВИБРАНІ ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — Видання КУК англомовне	$7.50
ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ — проф. д-р Н. Полонська Василенко. Стор. 160. Ціна	$6.00
НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ — Збірник пісень на слова Лесі Українки. Ювілейне видання — містить ноти на 27 пісень. Ціна	$10.00
50-річчя ЗДОБУТТЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ — Др. Г. Янішевська	$0.75
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — Митрополит Іларіон	$0.50
Я ВЕРНУСЯ — О. Крамар	$0.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — Р. Гаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКР. МОВИ — Митрополит Іларіон	$0.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТИ Л. УКРАЇНКИ — Н. Когуська	$0.50
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — М. Пастернакова	$3.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$2.50
— в м'якій оправі	$1.50
ПРОГРАМА НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ	$1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО КНИЖКИ	$1.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
A25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XIV ТРАВЕНЬ, 1973 Ч. 5

В. Колодій

Я знову, мамо

Я знову, мамо, з вами у світлиці...
З крутих доріг я завітав сюди,
щоб зачерпнуть джерельної води
із нашої цілющої криниці.

Пливе неквапно при столі розмова —
тут нині весь наш хліборобський рід...
І казкою моїх далеких літ
у шибку стука гілка ясенова.

Я ніс її всі радощі й жалі
У серці чулім тишу і негоду.

Де б я не був, до тебе, краю милий,
я повертаюсь, щоб набратись сили
з криниці життєдайного народу.

Перед нашим черговим з'їздом

Союз Українок Канади проголосив свій черговий крайовий з'їзд. Відбудеться він цього року в перших днях вересня у Вінніпеґу.

Від проголошеної дати з'їзду ділить нас повних чотири місяці. Здавалось би, що є доволі часу не лише проводові організації, але й кожному відділові, кожній членкині приготовити себе до з'їзду, як до врочистих днів в житті нашої організації. З'їзд є вповні успішним лише тоді, коли ним зацікавлене все членство, включно зі своїм проводом.

Від останнього з'їзду, впродовж двох років, наші відділи і членство, ми всі абсорбовані щоденною громадською роботою, дрібними клопотами, обов'язками, в яких дуже часто забуваємо про самі взнеслі цілі нашої організації. Ми забуваємо про те, що доля вклала в наші руки великі багатства, велике народнє культурне майно, піднесла нас, незнаних, скромних та поставила нас у Канаді і поза нею, поруч жінок вільного світу.

В нашій грамоті приналежности, яку має кожний відділ Союзу Українок Канади є одно таке речення: „Неси перед світом гідність свого народу". Скільки в цім реченні змісту, краси і сили! А з'їзд — збір провідного ідейного членства стає запорукою нашої єдности, дає як членству, то так і проводові нову наснагу прямувати безвпинно до мети. В з'їзді відчуваємо потужність наших сил, хоч розкинені ми по цілій Канаді, а урочисті хвилини переживань на з'їзді стають незабутніми. Тому проголошений завчасу з'їзд, як перша ластівка звіщає нам про зустрічі, викликає, як у проводу, то так і в членства рій думок, хвилювань, сподівань чогось нового, світлого, прекрасного.

Адже стоїмо перед нашим 50-літтям, яке мабуть, будемо зустрічати по цім з'їзді в наступнім. Це ж бо час нашої п'ятої декади, яка добігає до кінця, а в ній ми прямуємо до нашого золотого ювілею. І радісно і лячно нам. Які ж здобутки принесемо ми, щоб скласти у стіп тому світлому ідеалові — нашому народові, якому ми прирекли служити. Чи зможемо ми з чистим серцем сказати так, як казав Франко:

Все, що мав у житті він віддав
Для одної ідеї
І горів, і яснів, і страждав,
І трудився для неї."

І ми ті, що згуртували себе, щоб горіти, ясніти, страждати і трудитись для ідеї. Бо

скільки на нашій громадській дорозі трудів ми стрічали перешкод, скільки було принадних кличів змінити лінію на „нові дороги", багато легші і вигідніші. Ми переживали кризи і невдачі, але ми ніколи не зрадили раз вибраної дороги. Своєю програмою і відданою працею ми не раз підбирали загублених по чужих дорогах і приводили до рідного огнища, яке вони полюбили. І сьогодні, ми більше як коли, переконані у правильності нашої дороги. Доказом цього хай буде голос канадійського уряду (надруковано на стор. 17, ч. з квітня 10 сторінок), який в нашій рідній мові кличе нас до самозбереження, як людей з цінностями своєрідної культури, мови, як бажаних горожан Канади, які прибули сюди не з порожніми руками, а принесли свої тисячолітні надбання цілого свого народу в минулому і сучасному.

Цього року зустрічає своє 50-ліття найстарший відділ Союзу Українок ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні. Цей відділ був колискою, в якій народжувався ідеал об'єднаної жіночої організації. Цей відділ завжди високо ніс прапор своєї самостійницької ідеології, відділ, який виховував у своїх рядах невтомних передових і рядових діячок — справжніх дочок українського народу. Вслід за ним організувались інші, нові відділи, зливаючи свої сили в одну потужну організацію, що їй ім'я Союз Українок Канади.

Урочисті дні чергового нашого крайового з'їзду перед нами. Будьмо готові їх належно стрінути, провести і щоб наша історія знов збагатилася новими світлими сторінками.

В ЖАЛІБНІ РОКОВИНИ

Рік тому в м. травні відійшов від нас заслужений громадський діяч, ідеолог Союзу Українців Самостійників, член багатьох українських і канадійських організацій, провідник українського народу в Канаді, автор „Декалогу українця у вільному світі", виховник молоді, довголітній і незабутній редактор „Українського Голосу" світлої пам'яті Іван Сирник.

Відзначуємо ці жалібні роковини, віддаючи пошану св. п. Івана Сирника за його невтомні труди, за безмежну посвяту, за його духовість та світогляд, якими дорожить українське суспільство в Канаді. Центральна Управа Союзу Українок Канади разом зі своїм членством кладе на його ще свіжу могилу нев'янучий вінок з найкращих травневих запашних квітів.

Іван Багряний

Рідна мова

Мово рідна!
Колискова
Материнська ніжна мово!
Мово сили й простоти, —
Гей, яка ж прекрасна Ти!

Перше слово — крик любови,
Сміх і радість немовляти —
Неповторне слово „Мати" —
Про життя найперше слово...

Друге слово — гімн величний,
Грім звитяг і клекіт орлій, —
Звук „Вітчизни" неповторний
І простий, і предковічний...

Ну, а третє слово — „Мила" —
Буря крови, пісня рвійна
І така, як пах любистку,
І така, як мрійка мрійна...

Перейшов усі світи я —
Є прекрасних мов багато,
Але першою, як Мати,
Серед мов одна лиш ти є.

Ти велична і проста.
Ти стара і вічно нова.
Ти могутня, рідна мово!
Мово — пісня колискова.
Мова —
матері уста.

Хабаровськ 1937

До 90-ліття з дня народження Михайла Донця

Михайло Іванович Донець — український співак (бас) народився 23 січня, 1883 року в м. Києві в родині робітника. Проте, яким шляхом пробивав собі дорогу до співу зупинятися не будемо лише хочу сказати, що в пам'яті кожного шанувальника оперного мистецтва зринають неповторні сценічні образи, які створив цей винятково-обдарований співак. Класичними в його інтерпретації стали Тарас Бульба, виборний Макогоненко в операх М. Лисенко, Іван Карась у „Запорожцеві за Дунаєм" С. Гулака-Артемовського, Іван Сусанін та Борис Годунов у однойменних операх М. Глінки та М. Мусоргського, Мельник у „Русалці" О. Даргомижського, дон Базіліо в „Севільському цирульнику" Д. Россіні, Мефістофель у „Фаусті" Ш. Гуно, Цуніга в „Кармен" Ж.-Бізе, Захар Беркут у „Золотому обручі" Б. Лятошинського та багато інших.

В репертуарі Михайла Донця було понад 130 окремих партій. Здається, не було такої, яка б давалася йому важко, в якій би він не продемонстрував своєї дивовижної вокальної і сценічної майстерності, свого особливого бачення й розуміння образу. Голос у Михайла Івановича був широкого діапазону, красивий за тембром, що дозволяло йому виконувати найрізноманітніший басовий репертуар. І ще захоплювало в Донцеві те, що сцена для нього була рідною господою, вона ніколи його не сковувала, не пригнічувала, а навпаки давала простір творити.

В галереї створених ним шедеврів були трагічні, гротескно-сатиричні, комедійні і героїчні образи. І жоден з них не знав штампу. Співак — творив, збагачував образ новими деталями, штрихами хоч здавалося, що цей образ є цілком завершений.

Досконало володіючи пластикою тіла, вдало добираючи грим, він умів бути на сцені справжнім чарівником. Кожна оперна прем'єра за участю Донця ставала подією в культурному житті Києва 20-30 років, його гастролі по містах України й Союзу оберталися в тріюмф.

За яку б партію не брався Донець — велику чи малу (останніх він на відміну від багатьох прем'єрів не цурався) подавав опукло, рельєфно, максимально вичерпуючи весь арсенал вокальних і сценічних засобів.

У репертуарі Донця була незліченна кількість камерних творів, серед яких найпочесніше місце на концертній естраді посідали романси А. Дворжака, О. Даргомижського, М. Мусоргського, М. Лисенка, Я Степового, К. Стеценка, В. Костенка та багато інших. Найвищі його досягнення — це твори М. Лисенка, О. Даргомижського і М. Мусоргського, які в його виконанні завжди полонили публіку.

Дуже бережливо ставився Михайло Іванович до української народної пісні. Ще з відомим співаком Іваном Алчевським він влаштовував концерти української музики. Він був один з найактивніших її пропагандистів. Найдовершеніші зразки його інтепретацій — „Ой, у полі могила з вітром говорила", „Ой, що ж бо то та й за ворон", „Як посіяв мужик та й у полі ячмінь" та інші.

Михайло Іванович Донець був безмежно закоханий у мистецтво, в свій театр, який був для нього другим домом, він віддавав йому усі свої сили, увесь свій талант і досвід, любив талановиту молодь, підтримував і допомагав їй. З 1905-1913 роки працював в оперному театрі С. Зиміна у Москві, а з 1913 року солістом Київського оперного театру. Дружина його також відома оперна співачка, між іншим, учениця славного українського тенора Олександра Мишуги Марія Тессейр-Донець.

Недивлячись на те, що ім'я Донця було відоме не лише в Україні, а і поза її межами він в своїх діях і особистих бажаннях був обмежений, як і інші громадяне Совєтського Союзу. Пам'ятаю з спогадів одного з його колег, який розповідав, що Михайло Іванович носився з думкою побудувати собі хату на Печерську в Києві, мав плян і дозвіл секретаря київського губерського комітету КП(б)У П. Любченка, який трохи протегував йому, бо за молодих літ вчилися разом у військово фельдшерській школі. Цей Панас Любченко був великим державним і політичним діячем України в минулому але, як і інші за Сталіна був оскаржений в зраді і покінчив самогубством. Так от Михайло Іванович хати не збудував, його товариші навіть пошепки між собою говорили: — „хай збудує, але жити в ній не буде", бо був випадок з одним також відомим співаком, який побудував дачу на березі Чорного моря в Криму, але пізніше його покликали й сказали... „Знаєш твоя дача, як більмо на оці між тим оточенням, де вона стоїть — санаторії, колгоспи, мусиш зректися її". І тому співакові нічого іншого не залишилося і він зрікся. Такого сподівалися товариші Михайла Івановича і з його хатою.

НЕВІДЖАЛОВАНА ВТРАТА ДЛЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АРҐЕНТІНИ

У ЖАЛІБНІ РОКОВИНИ

25-го квітня 1972 року, несподівано відійшла у вічність на 42-му році життя голова Союзу Українок Арґентіни сл. п. д-р Лідія Макаруха-Іваницька.

Цю невіджалувану і болючу втрату Союз Українок переживає дуже тяжко. Особа її була улюблена всім членством СУА. Наше організоване жіноцтво втратило велику Людину, яка покинула нас у молодому віці, й на яку ми покладали великі надії. Її невсипуща енергія і віддана праця для української справи, могли ще багато принести користи українській спільноті в діяспорі, особливо жіночому рухові.

25-го березня м.р. управа Союзу Українок мала перше повакаційне засідання, на якому голова СУА д-р Лідія Макаруха-Іваницька ще плянувала діяльність на 1972 рік, а рівно через місяць часу осиротила СУА.

До останнього моменту жила громадськими справами. Ще 20 хвилин до смерти — ми говорили про діяльність СУА. — Вона почувала себе дуже добре, була радісна не припускаючи, що Ангел смерти вже вітав над Нею. Цікавилася перебігом чайного вечора з висвітленням фільму про Відкриття Пам'ятника Т. Шевченкові, в Буенос Айресі, що 23 квітня улаштував СУА, на якому вона вже не була присутня. Найменші подробиці її цікавили, з усмішкою слухала перебіг вечора, й на все тішалася в надії, що як вона поправиться то ще раз цей фільм висвітлимо.

Під час нашої розмови я зауважила, що вона блідне, й на мій оклик „Ліда!" не було відповіди — негайно прийшли лікарі і сестри тієї сенаторії, в якій була інтернована — рятували всіма способами, але рятунку вже не було.

Невмолима смерть вирвала з наших рядів улюблену і незабутню Провідницю Союзу Українок.

При її тяжкій хворобі потрібно було спокою і відпочинку, але вона все це залишила на боці. Лікарі радили їй оперуватися якнайскорше, ще початком 1971 року, вона ж все відтягала кажучи: „Поки не буде збудований Пам'ятник Т. Шевченкові, я оперуватися не буду" — оперувалася після Відкриття Пам'ятника 27 грудня, це було, вже, запізно, що й прискорило її смерть.

Треба зазначити, що в Комітеті Пам'ятника Т. Шевченкові голова СУА д-р Лідія не рахуючись ні з часом, ні зі станом свого здоров'я — вкладаючи всі свої сили у завершення цього величавого діла — до якого у великій мірі й спричинилась.

Ще два тижні перед відкриттям пам'ятника — вона приїхала до мене, щоб оголосити радісну вістку, що пам'ятник, вже, стоїть в призначеному місці кажучи: „Він вже стоїть — їдьмо подивитися на нього!". Ми поїхали вдвох, і наколи підійшли до пам'ятника — вона поцілувала його промовивши: „Яка я щаслива, що нарешті ти вже стоїш!" і розплакалась. Відчу-

---

Але вийшло значно гірше. За зв'язки з П.П. Любченком Донець попав в так звані списки НКВД — „неблагонадежних". Його тримали на оці, але нічим не виявляли свого недовір'я. І коли в 1941 році наступали на Україну німці, тоді НКВД витягнуло свої списки, запропонувало декому еміґрувати на Урал, а декого пустили в „розход" — постріляли. В тому числі був і Михайло Донець.

‚УРЕ подає дату смерті 10 вересня 1940 року, а правильніше буде 10 вересня 1941 року, бо до приходу німців в Україну дехто з живих свідків ще співав з ним.

Отака доля наших українських корифеїв. Тому незабуваймо про них. Вони були борцями хоч не зі зброєю в руках і вмирали за те, що були українцями і любили свою Україну.

Наталія Кібець

валося в її словах велику радість, а рівночасно й великий біль, як лікар вона знала, які можуть бути наслідки з таким довгим відтягненням операції.

По дорозі додому жалілася, що безконечні засідання та залагодження різних справ пов'язаних з відкриттям пам'ятника забирають багато часу і здоров'я, а саме головне її діти покривджені, бо мало часу залишається для них.

Бажанням її було щоб щасливо пройшли святкування та щоб якнайскорше, вже, було 8-го грудня, бо лише тоді вона зможе відпочити, і якнайбільше бути зі своїми дітьми, яких безмежно любила.

І, так Покійна дотримала свого рішення — цілий 1971 рік інтенсивно працювала для побудови пам'ятника Т. Шевченкові, що й відбилося на стані її здоров'я. — Пам'ятник стоїть, а її нема.

26-го квітня 1972 року Союз Українок відпроваджував в останню дорогу свою незабутню і дорогу Провідницю сл. п. д-р Лідію Макаруху-Іваницьку, яка все своє життя мріяла побачити любу Україну, для якої й присвятила своє життя. Ще з молодечих років Покійна у своїх поезіях виявляла тугу за дорогою Батьківщиною, якої вона майже не знала, бо маючи лише рочок покинула її.

Не довелося їй побачити України, але понесла зі собою в могилу горстку землі, яку Управа Союзу Українок не забула вкласти їй в домовину. Також не чекала вона, що прапор Союзу Українок Аргентіни, в проєкті якого брала участь, покриє її труну.

Так могла пройти свій життьовий шлях лише Людина великої любови і самопосвяти.

Похорон мала дуже величавий — такий, на який собі заслужила. Відійшла во славі.

Заупокійні Богослуження під час похорону відправляло все українське духовенство обох віровизнань: католицьке з Єпископом Андрієм Сапеляком і православне з протопресвітером Борисом Арійчуком.

В похороні взяла участь вся українська громада, а пошана до покійної відзначилася масою вінків.

Українська спільнота в діяспорі втратила в особі Лідії Макарухи Іваницької видатну громадську діячку і велику патріотку, яка посвятила для цієї великої ідеї не лише свої знання і працю, але й найвищу пожертву — власне життя.

Катерина Мурашко

Відомі всьому світові

Український народ по праву пишається своїм мистецвом, його рукотворною красою. З давніх-давен чарують всіх і українські писанки, які є не тільки пам'яткою минувшини, а й живим витвором сьогоденного народного мистецтва. Писанки оспівано в багатьох творах українських літераторів, зокрема, Шевченка, Франка, Коцюбинського, Стефаника, Кобилянської, Васильченка.

Писанкарське мистецтво має багатовікову історію. Вона пов'язана з давньою культурою, корені якої сягають у глибінь віків. Найдавніші українські писанки, виготовлені з випаленої глини, знайдено в Полтавській області; розсипи їх свідчать про культову природу писанкарства. Прадавня міфологія і віровчення слов'ян, особливо культ сонця, знаходили багатообразне художне віддзеркалення в народній творчості на писанках. Рисунки-зображення на яйцях як знаки-символи були своєрідним відбиттям уявлень наших далеких предків — східних слов'ян про навколишній світ, природу. Яйця і, зокрема, писанки протягом тисячоліть були й досі є в багатьох народів, в тім ряду й слов'янських, символом нового життя: з ним пов'язано багато різноманітних народних повір'їв і звичаїв. Звідси — також ціла галерея символів, поданих на писанках у вигляді орнаментів, а також їхнє значення. У деяких селах Польщі ще й тепер виставляють на городах і в садах шкаралупу великодних яєць, писанок, щоб уберегтися од чарів. В Угорщині яйця закопували поблизу будинків, у Франції вивішували біля печей. На Україні під час весняної сівби розкидали яйця або їх шкаралупи по ниві, щоб, мовляв, добрий урожай був.

Мистецтво писанки живе серед наших людей з давніх пір і, звісно, задовго до запровадження християнства в Київській Русі. У X-XIII ст. найбільш поширеним видом були керамічні писанки, в усякому разі саме їх знаходять археологи. Керамічні писанки виготовляли майстри майоліки; вироби того періоду можна побачити в музеях Києва, Полтави, Львова, Івано-Франківська.

Нині писанки як мистецькі витвори народного образотворчого мистецтва прикрашають наш побут, задовольняють чулі до справжньої

народності високі естетичні запити наших сучасників. Зараз писанкарство поширене по всій території України. На Прикарпатті чарують своєю неперевершеною красою узорів та філігранністю мистецького виконання космацькі писанки. Вони милують око простотою і виразністю малюнка, стрункістю ліній, чистотою фарб, їх недарма прирівнюють до всесвітньо відомих шедеврів іранських, індійських, китайських, японських мініятюр. Славляться також писанки народних умільців Буковини і Закарпаття, Поділля і Полтавщини, Полісся і Лемківщини, Київщини, Черкащини і Волині. Але всесвітньої слави зажили саме згадані вище космацькі писанки, які за розміщенням орнаментальних мотивів і за колоритом становлять вершину цього виду українського народного мистецтва. Хто хоч раз побачив космацькі писанки, той не міг байдужим залишитися до високої майстерності розпису, не захотів би придбати їх для своєї колекції. Космацькі писанки завжди викликають у відвідувачів щире захоплення, подив. Багатющий складний орнамент. Райдужні барви... Найтиповіші для них кольори — жовтий, лимонний, світло-червоний. Немов краплинки, по їх сферичному полю розсипані різноманітні квадратики, кружечки, кола. Вони орнаментуються дуже дрібними, витонченими, мініятюрними елементами. Невичерпним багатством художньої фантазії, тонким відчуттям гармонії кольорових сполучень вражають писанкові орнаменти, що їх знають майстри сіл Шешор, Бруствур, Шепоти, Криворівні Івано-Франківської області. Орнаменти на цих писанках видаються дуже близькими до тамтшеніх вишивок. Мистецьку основу їх сюжетів складають переважно флора, яку доповнюють зображення оленів, коней, птахів, рибок, квіток.

Незабутні також буковинські та бойківські писанки. Народні умільці-писанкарі Сколівського, Турківського, Стрийського та інших районів Львівщини з великою майстерністю зображають чотирипелюсткові квіти і зафарбовують їх ніжними кольорами: рожевим, світло-оранжевим, лимонним. Бойківські писанкові сюжети — справжні шедеври народного декоративного мистецтва. Чистота кольору, казкова барвистість, сміливі тональні й кольорові контрасти, життєстверджуючий, оптимістичний характер, урочиста музикальність.

Згідно видів народного образотворчого мистецтва майстри і знавці розрізняють писанки за технікою виконання: „крашанка" — яйце, пофарбоване в один колір, „крапанка" — вкрите кольоровими плямами на тлі іншого кольору, власне „писанка" — розписане геометричним або рослинним орнаментом, „мальованка" — розмальоване пензлем від руки, „драпанка" — пофарбоване в один колір, а малюнок на ньому видряпано металевим вістрям. Для розпису писанок використовують рослинні й анілінові фарби. Найперше на білому тлі яйця майстриня вимальовує розтопленим бджолиним воском ті лінії, які повинні лишитися білими в орнаменті. Коли віск застине, яйце опускають в рослинну фарбу. Після цього їйце відігрівають, віск розтоплюється, відкриваючи непофарбовані контури рисунка. І знову опускають яйце в жовту фарбу. Потім прописують жовте тіло, і — в зелену фарбу, а потім — червону, фіалкову...

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Черговий Крайовий З'їзд Союзу Українок Канади відбудеться спільно з іншими складовими організаціями СУС у Вінніпеґу в днях 30, 31-го серпня та 1, 2 і 3 вересня 1973.

Офіційне відкриття спільного з'їзду відбудеться в п'ятницю вечером, 30-го серпня. Молодь СУМК запляновує свої наради на два-три дні скорше. З'їзд відбуватиметься на кемпусі Манітобського університету.

У Вінніпеґу працює вже З'їздовий Комітет, якого очолює п. Василь Балан. Комітет вже відбув кілька нарад, в якім пороблено деяку більшу підготовчу працю.

Програму з'їзду виготовляє центральна управа Союзу Українок Канади, яка буде проголошена свого часу. З'їзд як такий заповідається дуже добре і централя Союзу Українок закликає відділи до повної участи в числі своїх делеґаток як також запрошує якнайбільше число членкинь прибути на цей важливий передювілейний крайовий з'їзд.

В ДЕНЬ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

вітає своїх покупців і приятелів

FEDERAL HARDWARE

1475-77 Dundas St. W. — Tel.: 536-3826

TORONTO, ONT.

ЮЛІЯ ГОЛОВАТА і СИН — власники

Маємо на складі великий вибір фарб, папір до декорування, кухонне начиння і чудові речі на подарунки.

ДОСТАВЛЯЄМО ДОДОМУ.

МІЙ РАДІСНИЙ ВЕЛИКДЕНЬ

(Із спогадів мого дитинства)

Передо мною лежить книжка, а на першій сторінці, рукою моєї мами, написано: „Дорогій Ірусі від Мами, року 1917".

Як це було давно! Мої думки біжать далеко, до того моменту, коли це сталося. Ця книжка вже зношена, на ній не тільки мої пальці, на ній позначилися й пальці моєї доні. Колись вона була в чудовій оправі й оздоблена ніжними малюнками, та час зробив свою відбитку й вона поблякла. Мандрувала вона зі мною у всіх наших життьових переходах, але я оберігала її як мій дорогий скарб.

Я так добре пригадую собі, як це було. В моїй пам'яті оживають образи з того незабутнього часу моїх ранніх років.

Це був кінець лютого 1917 р. Вибухла революція, царя скинули, на вулицях відбувалися демонстрації. Ми жили в Харкові. Був похмурий день ранньої весни, сніг топився й мама нас взяла на Павловську Площу подивитися на демонстрацію. Вулиці були заповнені людьми й ми насилу проштовхалися на край тротуару, щоби щось бачити. Серединою площі йшли демонстранти з червоними прапорами й співали марсильєзу, варшав'янку й дубінушку. Були це робітники з заводів, але найбільше було молоді: студентів і гімназистів та курсисток, що поспілталися руками, брели по розмоклому снігу в якомусь непогамованому завзятті.

Ми ходили тільки з мамою, бо тата не було, він був на засланні вже більше як три роки. Коли ми верталися з демонстрації, мама тихо, наче до себе, сказала: „Може тато приїде тепер". Нам, дітям, це так запало в пам'ять, що ми стали нетерпеливо очікувати тата. Ми прислуховувалися до кожного слова, що було говорено між мамою й її сестрами, щоби виловити якийсь натяк на сподівання. Як приходили зі школи, то перше питали в нашої дівчини Катрі, чи немає листа й шукали на листах печатки „Казань". Я з сестрою навіть розмовляли про те, як тато тепер виглядає.

І ось, настав день, коли мама покликала нас всіх трьох, цебто старшу сестру, мене й малого братчика, до себе й радісно сказала: „Ваш тато скоро приїде". Нас, відразу, як закрутило, від тоді, ми місця не могли собі знайти. Вже не були нам цікаві забави на подвір'ї, хоч стало тепло й ми по школі могли собі бігати досхочу. Звичайно, я не видержала й розповіла своїм ровесникам, що наш тато приїде. Деякі діти прийняли цю вістку гарно й тішилися зі мною, але інші підсміхалися, наче я брешу, з недовір'ям і злобою, з тою самою злобою, з якою мене нераз дражнили, що мій батько „шпіон" та „австріяк" й тому він арештований. О, я чекала дуже того часу, коли з'явиться та дорога особа, що може викинути з подвір'я мого діда, всіх тих каправих хлопчиськ. Правда, вони вже менше чіплялися до мене після того, як я, одного разу, не втерпіла й набила більшу за себе Хаську, бо вчепилася їй у вухо з сережкою. Я знала добре, що тато був арештований за те, що був українцем, але про це не можна було говорити.

Зближався Великдень, наша Катря прятала, мила вікна, витріпувала на дворі килими та сварилася з нами за розкидані речі. Мама, вертаючи з праці, приносила горщики пахучих прімульок, а тата не було. Нас дітей почав огортати сумнів. А що як тато не приїде? Я тоді ходила до молодшої підготовчої кляси, а сестра до третьої кляси німецької гімназії. Нас водили говіти й ми простоювали довгі години Богослужения, які здавалися мені безконечними й я все думала, що ось, може тато вже дома, а я тут.

Та, тато приїхав по полудні, три дні перед самим Великоднем. Ми якраз бігали надворі, довкола старої липи, коли я побачила, що заїхав „ванько"—візник й став перед нашим домом. Я пустилася бігти назустріч та нараз зупинилася й зніяковіла, бо та людина, що приїхала мала сиве волосся, та моя сестра побігла наперед й вже повисла на шиї у тата.

Три дні до Великодня пролетіли як сон, бо ми тепер майже увесь час сиділи в хаті й мама не могла нас вигнати надвір. Тато все щось дуже цікаве оповідав, ми не хотіли нічого пропустити. Оповідав нам як він їхав, які були переповнені ваґони й скільки доводилося чекати на пересідках й як йому вкрали валізку на станції, нічого не пройшло мимо наших вух. Він усе умів знайти якісь комічні речі й ми всі так голосно сміялися. Скільки тоді було радісного сміху в нашій хаті! Вона вже давно того не чула.

Другого дня по приїзді, тато з мамою щось тихенько радилися, а потім пішли до міста, але вернулися без усяких річей, а я собі подумала, чого це вони ходили до міста?

Прийшла великодня субота й ми зі сестрою й тіткою Алею, маминою сестрою ходили нат-

щесерця до Плащениці. Мама пекла баби й тато помагав їй; вирізував папери до обкладування форм, приносив наручча дров до великої печі. Нас, дітей, учив як найкраще розпускати фарби на крашанки, доливав оцту й витирав салом вже готові. Всі ми крутилися на кухні, навіть наш собака Султан лежав собі коло дверей. На заутреню нас не брали, мама сказала, що ми ще замалі.

На Великдень я прокинулася перша. Сонце вже пробивалося через наше вікно й я обережно, щоби не наробити шуму злізла з ліжка й попростувала до їдальні. Великий стіл був засланий вишиваною скатертю й на середині стояв вазонок рожевих цинерарій. Проміння сонця освітлювало їх й вони виглядали як чудове мереживо заткане заленим листям. Збоку на малім столику красувалася висока баба з білим верхом, крашені яєчка, торти й мазурки. Я пальцем попробувала верх баби й навіть хотіла відколупнути кусочок з боку, коли мій погляд упав на другий куток їдальні й я стала, як заворожена: там стояв плетений з лози столик, й коло нього три крісла й мала софка. На столику були розставлені маленькі порцелянові чашечки повні дрібних цукорків. Коли я підійшла ближче, побачила на кожному кріслі книжку. За одну хвилинку, я вже була в кімнаті сестри й тормосила її й тягнула за собою. Вона спочатку не могла зрозуміти, чого я від неї хочу, але, коли я далі уперто її тягнула , пішла й побачивши це все голосно засміялася. Я так само витягнула братчика й ми всі троє посідали в свої крісла та почали пробувати цукорки, а пальці вже перебирали сторінки книжки. Моя книжка була чудова: на зеленій полотняній обгортці був намальований окраєць срібного місяця на якому сидів маленький ангел з крильцями, стиснувши рученята, а книжка мала назву: „Ангел любови", оповідання для дітей Л. Т. МІД, переклад з англійського. Ми з сестрою повсідалися вигідніше в наші нові крісла й понатягали нічні сорочки на ноги, я обережно перекинула обгортку й саме на першій сторінці була написана мамина присвята. Я подивилася на сестру, вона теж із захопленням оглядала обгортку, де світили всіми кольорами козацькі клейноди, це був „Син Гетьмана", Рогової. Братчик одержав казки Ґрімма. Та, нам не довелося дальше читати, бо малі й вже солодкі рученята братчика потягнулися до книжки сестри, зваблені яскравими барвами обгортки і ми скоренько їх закрили.

Ми були в такому піднесеному настрої, що мабуть би й не могли нічого читати, бо треба було обов'язково поділитися своєю радістю з мамою й татом і подякувати їм за дарунки. Ми знали, що це наш тато, що так любив давати дарунки, навіть у такий час, коли важко було щось купити, придумав нам наші „меблі", а мама, мабуть, давніше купила книжки. Хоч ми знали, що вони пізно пішли спати й були змучені, проте, ми кинулися до них в спальню й душили в обіймах розсміяну маму й щасливого тата. О, як добре було мати тата дома!

А потім було стільки святочної роботи, треба було митися, чесатися й одягати нову суконку. Мене завсіди на параду чесала тета Аля, мамина сестра, бо не легко було заплести вихрасте волосся в косиці. Я вже вбрала нові черевики, що були мої перші на вищому обцасі, що їх мама з великим трудом знайшла, бо я мала завеликі ноги на дитячі, й в той час як мама зачісувала довгі, густі коси моєї сестри, я схопивши свої святочні стяжки, як вихор летіла через подвір'я до будинку тіток. Звичайно, я не могла зупинитися навіть у великій вітальні, де підлога була як зеркало, тільки зручно перескакувала з килима на килим й так влетіла до їдальні, де тітки накривали на стіл. Збиваючись і перескакуючи я цілувала тіток, христосуючись з ними, й оповідала їм про те, що ми одержали на Великдень. Я не зважала на те, що тітки не були надто веселі, бо мої дядьки ще були на фронті, аж поки тета Аля мені не сказала, щоби я раз собі спокійно сіла й вона буде мене чесати. Я усілася, тітка принесла гребінь і помаду, бо мої вихрі треба було обов'язково мазати, та коли дійшло до стяжок, то тітка принесла нові, шовкові стяжки й я вже мусіла дійсно сидіти й не рухатися, бо з тіткою не було жартів та, проте, мої ноги бовталися страшенно під кріслом. Коли, нарешті, мої кіски були закручені штудерним слимаком над вухами й зав'язані кокардами по боках, я швидко поцілувала тітку й пустилася назад додому.

Мама вже заставила на новім столику наші чашки з молоком та пахучою бабою. Було установлено, що після снідання ми, діти, разом з татом підемо до літнього саду, а мама буде приготовляти обід.

Надворі було так соняшно й зелено, святочно гуділи дзвони Благовіщенського собору. Тато ще пішов поздоровити тіток з Великоднем, а потім ми з парадою вирушили до літнього саду. Одну руку татову тримав братчик, а другу я. Коли ми минали нашу браму я побачила тих слинявих з вибалушеними очима хлоп-

чиськ, вони боязко стояли в кутку й мовчки приглядалися до нас, я тісніше затиснула татову руку, піднесла голову вгору й зміряла їх очима.

Набігавшись в парку до схочу, вернулися додому, де вже був накритий святочно стіл. Тато таємничо зник до пивниці, за якийсь час він з'явився з кількома пляшками вина й одною з грубого скла, всі пляшки були в піску. Сміючися він сказав до мами: „А бачиш, я таки їх знайшов". Потім, коли вже був налитий зелений борщ з яєчками, ми христосувалися й тато сказав: „а до сирної паски ми усі вип'ємо шампанське за те, що ми знову всі разом". Велика, груба пляшка стояла вже в леді, а коли мама врешті поставила на стіл жовтаву, пахучу сирну паску, тато усім нам поналивав, золотистого з бульками вина. Мені дуже подобалася сирна паска з вином, мені стало так весело, весело, я почала дуже сміятися, а потім нараз мені захотілося спати, я поклала голову на стіл, крізь сон я чула татові руки, що мене десь несли. Прокинулася я й не розуміла, що зі мною сталося. Котра година й коли це було? Та тільки на мить, бо нараз я все собі пригадала й мене поняв жах. Як це? Такий день й я спала та проспала все. Ніхто не збудив мене! Я була образжена й сердита на всіх і вся. Встала з ліжка й думала, що вони всі погані, всі мене забули й собі бавляться й обходяться без мене. Я вийшла в їдальню, але там нікого не було, у хаті було дивно спокійно, тоді я заглянула до маминої кімнати й побачила, що мама спить, тихенько я виховзнула на двір.

Було ще цілком ясно й на дворі бавилася купа дітей з нашого й чужих подвірь. Мені якраз було того треба. Настрій мій відразу покращав, я з достойним видом пройшлася перед дітиськами, ніби йду до тіток й не звертаю на них уваги, але дівчата підбігли до мене й я бачила, що вони мене оглядають: „О, ти маєш нові черевики! Ану покажи! Ти вже маєш високі обцаси!" Й тоді вже почала крутитися на всі боки та вихиляти своєю широкою спідничкою. Згодом, я само-собою зрозуміло, розплескала їм все, що ми сьогодні одержали на свята.

Ах, раз і я могла похвалитися, що ми теж мали багато дарунків, не все тільки дарунки одержували Хаськи та Ідки. Обкруживши декілька разів подвір'я, сьогодні я не бігала задля обцасів, ми ще зайшли до садка дивитися на ранні квіти, я подалася до хати, бо знала, що у нас очікувано гостей, а я мусіла бачити хто у нас є. В їдальні вже був накритий великий стіл, стояв самовар, склянки й повно всіляких закусок, накраяного солодкого й варення в вазочках. У вітальні мама приймала гостей, весела, сіяюча з тяжкою, русявою косою на збитім волоссі, вона виглядала як дівчина в кремовій, мережаній блюзці. Люди приходили поздоровити тата з приїздом й також стільки було нових подій про що хотіли поговорити. Коли мама зауважила мене, то звичайно сказала, що ось моя молодша доня, я зробила кніксен, дехто потріпав мене по волоссю й всміхнувся до мене, але людей було стільки, що я нараз зніяковіла й просунулася в куточок до своєї старшої сестри на пуфик. Гостей було багато й так були заняті розмовами, що навіть нас не помічали. Зате ми все бачили й старалися слухати про що була розмова. Ми може не все розуміли, але ми вже знали про те, що у Києві є Рада, що там готуються якісь події, про Михайла Грушевського, про Винниченка, бо ті прізвища багато разів повторювалися в хаті й навіть тато оповідав як він у Казані відвідував Грушевського. Винниченка я знала вже давно, бо ж він написав „Хведька Халамидника" й я над ним добре поплакала. Осередком уваги був тато й кожний старався з татом поговорити. Було дуже гамірно, одні йшли до їдальні, де мама розливала чай та щось їли, інші так завзято говорили, що навіть як мали чай то його не пили. Поміж гостями були такі, що я їх добре знала, бо вони частенько бували у нас. Он там, у кутку, стоїть висока струнка пані, завжди так гарно одягнена з майстерно зачісаним, цілком срібним волоссям, це Христя Алчевська, а коло неї високий худенький, старший пан з борідкою, в пенсне, директор варшавської гімназії, Бобрук, а ще далі пані Шавернева, жвава й дуже рішуча з коротко стриженим, чорним волоссям й теж у пенсне. Пані Шавернева все багато говорить за права жінок і тепер вона розмовляє з загально шанованим Баскевичем.

Окремим гуртком стоїть молодь. Тут вся увага звернена на веселого й дотепного Степана Кузика. Ще кілька тижнів тому, він, Матвійко, Завадовський, Ковальчук, були австрійські полонені, а сьогодні Кузик повний запалу, розводить жваво руками й говорить про маніфестацію на першого травня, в якій українці мають показати, що Харків є українським й що вони, молодь, мають робити для того, щоб та маніфестація випала величаво. Його слухають уважно й час-від-часу там вибухає голосний сміх. Там є гарна Маруся Василенко й Таня Кулинич, чорняві брати Кекали й інші, яких я не

знаю, але, внедовзі, всі вони й багато інших, будуть тут, у цій самій кімнаті, сидіти на долівці й різати довжелезні, синьо-жовті стяжечки на безліч відзнак на маніфестацію. А взагалі всі говорять про маніфестацію, про те як це мало би відбутися й про те, що театр Саксаганського буде ставити вечером в драматичному театрі „Богдана Хмельницького" й сам Саксаганський буде грати „Богдана". Пані Шавернева просить Матвійка принести їй чаю й як звичайно, повторює, щоби був дуже сильний. Ми з сестрою слухаємо все зі захопленням і найбільше нас цікавить театр, тихенько ділимося враженнями.

Спізнено заходить Олекса Н. Синявський, він дуже щиро вітається з татом, щось швидко говорить й зараз коло них з'являються смуглявий Микола Плевако, Бобрук, Христя Алчевська та мама. Олекса Наумович нервово відкидає рукою волося, що раз-у-раз спадає йому на чоло, він дуже худий, так що навіть щоки йому запалися, бо він теж тільки недавно вийшов з в'язниці. Я дуже люблю його мову, таку м'яку й співучу. Намагаюся зрозуміти все, про що вони говорять, бо це мене теж дуже цікавить. Я знаю, що воно торкається й мене. Говориться про учнів до школи; так до української школи-гімназії. Говорять про приміщення, й про те, як тяжко його тепер знайти, бо Харків заповнений евакуйованими й теж хто має вчити.

Та за кілька тижнів ця справа буде полагоджена, бо мама з директором Бобруком набігавшись, знайдуть приміщення для першої української гімназії в Харкові. Це буде у червні, відкриється гімназія, мабуть чи не перша на Україні. Олекса Синявський, один з кращих знавців української мови, буде першим її директором, а потім замінить його Микола Плевако, гімназія спочатку буде наіменована ім. Бориса Грінченка, а потім її переіменують на Григорія Сковороди у пам'ять великого філософа харківянина.

Христя Алчевська буде вчити там французьку мову, Завадовський німецьке, директор Бобрук буде інспектором, а мій батько головою батьківського комітету. Стає вже пізно, але ніхто не розходиться та я чую як тепла рука моєї мами лягає на моє плече й сестри, ми підводимося, досить неохоче, й прямуємо за мамою.

В кутку їдальні сідаємо за свій столик, п'ємо чай, щось їмо та йдемо спати. В спальні на ліжку спить солодко нероздягнений братчик, русяві кучері розкинулися по подушці, сьогодні всі забули про нього. Ми роздягаємо його скидаємо черевички, сестра накриває, а він навіть нічого не чує.

З-за дверей доходять приглушені голоси та я вже не зважаю на них, роздягаюся, й тепер приходить та особлива приємність, бо я маю свою книжку, за хвилину я її розгортаю й починаю читати історію, що завсіди мені нагадує мою власну й може тому я її так люблю, про дівчаток, що мають хвору маму, ростуть самотні, але здружені та сповнені глибокою любовю до батьків, до себе й до свого оточення.

З СОВЄТСЬКОГО ГУМОРУ

ДОСТОЯЛАСЯ

Біля крамниці, де часто продавали дефіцитний товар, довгою низкою вишикувалася черга. Мене теж пригнітило. Але в хвості я не втримався і шмигнув наперед.

Двері крамниці були зачинені.

— Що тут даватимуть? — запитую у першого від дверей.

— Не знаю, — знизав плечима чоловік, — я дружину чекаю.

— Чого ж мовчав?! — зарепетували з черги на нього й шарахнули навсебіч.

— — —

ПОДІЛИЛИ

— Що це з тобою, Охриме? В тебе ціле лице посиніло . . .

— Та . . . вчора з братами ділив спадщину, то . . . отримав свою частку.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Окружний з'їзд Союзу Українок Східньої Екзекутиви відбудеться 27-го травня 1973 р. в Брентфорді, Онт. взалі церковної громади св. Михаїла 311 Вест Стріт, Брентфорд, Онт.

Просимо відділи взяти численну участь. Також просимо заохочувати членок та зацікавлених прибути на з'їзд.

До побачення на з'їзді.

Пров. Екзекутива Союзу Українок на Сході.

— — —

З нагоди дня моїх уродин, в якому мені сповнилось 70 років, з подякою Богові за все добро і ласку та оцінюючи журнал „Промінь", засилаю на його дальший ріст і розбудову $5.00.

Анна Присяжнюк, Пайн Ривер, Ман.

П. Щуровська

Перші кроки підготовчої праці перед від'їздом закордон Української Республіканської Капелі у 1919 році

(Уривок зі спогадів помічниці головного диригента та його заступника)

(Продовження)

Кажуть, що вона дуже воювала, коли доводилося віддавати золоті речі моїй сестрі, яка того часу переїхала вже з чоловіком і родиною до Києва. Царство небесне цій добрій душі! З того часу розпочався стратотерпний шлях подорожі горстки капелі закордон.

На відстані довгого часу мені важко описувати цю подорож капелі в цілій послідовності всіх її етапів. Прийдеться обмежитись окремими характерними епізодами. Хто переживав трагедію відступу війська, той може собі уявити, що діється під час такого страшного явища, особливо серед цивільного населення. Залізниці здебільшого перевантажені військом та його установами. Разом з військом посувається сила людей різних категорій, — що потребують, або шукають військової охорони. По проїздних дорогах сунуть лави цивільного населення з своїми манатками. Скрізь сум'ятиця, крик, гук, гамір, галас, лайка. А щодо нас, то про вагон для капелі просто забули, і треба було шукати тих чинників, які могли б у цій справі щось зробити. Стеценко з деким із співаків кудись, Бог зна як далеко ходили, інтервен'ювати, просили. А вагон тимчасом цілком на самоті стояв і чекав вирішення своєї долі. Десь над вечір хтось змилосердився і причепив його на кінець довжелезного поїзду, складеного з суміші різних вагонів — і пасажирських, і вантажних, і просто вагонетки-платформи. Таким чином ми рушили з місця. Була вже така пізня година, що в присмерку, десь далеко позаду, не можна було й розглядіти рідного Києва з його золотоверхими церквами. При першому поштовсі, який всі ми відчували при зачеплюванні вагонів, невиразно пролунало серед хористів — нарешті! — але вслід за тим запанувала тиша, тиша збентеження душ, що вручали свою долю невідомому майбутньому.

Поїзд посувався дуже помалу, з невідомих причин часто зупинявся, стояв довший, чи коротший час, так, що вже насувалася ніч, а ми все ще були недалеко від Києва. Спочатку співаки цікавились станціями, що повз них ми проїздили, а потім поступово почали розташовуватись на лавках на ніч. І мені десь знайшли нижню лавку, де можна було лягти. З цього моменту мій порядний каракулевий кожух, з світло-блакитною підшивкою, почав виконувати свою сумно-різносторонну ролю — о д я г у, вкриття, підстилки — одним словом усього, що потрібно було для збереження тепла в організмі. Можна собі уявити, як швидко втрачався вигляд цієї коштовної речі. В дорозі, з настанням ночі скрізь панувала темрява, і навіть паровози мали напів пригашене світло передніх ліхтарів. З вікон було видно безкраїй білий сніжний простір. Ані вдалині не видно було сіл. Селяни спали, не бажаючи залишати своїх тихих осель і волоктися кудись в світ за очі. Як би вони були свідомі тоді того, які сталінські страхіття насуваються на них!.. Десь опівночі поїзд зупинився на довший час. Виявилося, що це був Хвастів, велика вузлова станція цілком захаращена силою поїздів у всіх напрямках. Тут ми стояли дуже довго, може й цілу добу. В усякому разі минула ніч, і день настав. Харчів важко було здобути. Все що мали на станції в буфеті, було з'їджене, ніби після нальоту сарани. Селяни з найближчих околиць почали потрохи приносити хліб, варені яйця, молоко, тощо, звичайно за високі ціни. Все це розхватувалося в мент і мені б нічого не дісталося, якби не ласкавість співаків, які спритно відвойовували собі великі частки і ділилися зо мною. Нарешті наш вагон знов причепили до якогось поїзда, і ми знов рушили. Як довго й якими станціями нас везли, не пам'ятаю. Знаю лише, що віддаль між Києвом і Кам'янець-Подільським, яка дорівнює 400-450 верствам, ми з бідою подолали майже за 12 чи 13 діб.

В дальшому пригадуються мені сумні епізоди нашої подорожі, починаючи зі Жмиринки. Це була чи не найбільша вузлова станція цілої України. Багато війська посувалося закордон, але деякі частини, як от Січові Стрільці поспішали до Києва для його оборони. Більшість українських установ евакуювалася до Галичини. Все це скупчувалося саме на станці Жмиринка. Що там робилось, важко описати. Величезний вокзал, чи не один з найбільших в Україні, дуже гарно побудований за всіма вимогами новітньої техніки і дуже добре устаткований, був цілком заповнений людьми. Вони снували сюди-

туди, поспішались, метушилися, втрачали зв'язок одні з одними і через те збільшували й без того значний загальний гамір своїми вигуками й галасом, — одним словом — Содома й Гомора.

Наш вагон відчепили й лишили бозна як далеко, так що до станції доводилось брести заметами по коліна в снігу добрий кілометр. Я не відважувалася залишати вагон і терпеливо чекала дальших подій. Спритні члени капелі здобували десь трохи харчів і ділились ними зі мною. Була глуха морозна ніч. Не спалося. Раптом приходить хтось зі станції і каже мені, що між втікачами є чимало добрих співаків охочих пристати до капелі. Як відомо, що для людей, які потрапили у вир евакуаційного руху не існує ні днів, ні ночей, ні годин. Треба було використати можливість придбання для капелі добрих голосів. Тому я, не вагаючись, пішла в напрямі до станції. Приходилось місцями по коліна бристи в снігу. Завдяки моїм супровідникам якось дійшли ми до вокзалу. Годі було орієнтуватись у метушні, що там панувала, але, видимо, хтось попередив декого зі співаків про мій прихід, тому одна панночка, друкарка в якійсь урядовій установі зустріла мене вже на пероні. Постало питання, як знайти приміщення, де можна було б послухати голос цієї панночки, де пануючий на вокзалі гамір не перешкоджав би. Після недовгих роздумів, наша увага зупинилась на одному, по новітньому устаткованому і порівняльно ізольованому від пануючого безладдя й гомону приміщення, а саме у дамській убиральні, куди ми зайшли і в спеціяльному відділі зачинилися. Таким чином був випробуваний голос панночки Р., яку я й прийняла за пізнішою згодою Тучапського і Стеценка.

Після такого незвичайно „інтимного" знайомства з тією панночкою, одначе, важко було саме в цьому приміщенні відкрити „канцелярію" для випробовування дальших можливих голосів. І тоді я рішила пірнути в море метушні великої залі вокзалу. Раптом донісся до мого вуха якийсь віддалений спів чоловічого хору. Я, звичайно, почала продиратися в напрямі, звідки прийшло слухове враження. В глибині залі під стіною сиділа за довгим столом чимала група молодих людей і військовій уніформі з офіцером на чолі. Це й був той хор, що складно й гарно співав військових пісень, попиваючи при тім пиво. Мене це дуже зацікавило й я поспішала до офіцера, збираючись у нього попросити дозволу послухати декого з співаків і вибраним запропонувати вступ до капелі. Яке ж було моє приголомшення, коли в начальникові тієї групи пізнала свого двоюрідного брата, підполковника Миколу Добровольського, якого молодший брат свого часу був моїм приятелем і другом дитячих забав. Вияснилося, що Микола мав під своєю командою групу Січових Стрільців-галичан і з ними їхав захищати Київ. Моєму здивуванні не було кінця. Це той самий Микола, про якого останніми часами не було ні слуху ні духу, який своїм вихованням не надавався до діяльности в українському русі. І ось все ж таки „заговорила кров", і він їхав тепер боронити рідний Київ, де він довго жив і учився в університеті.

Ми, звичайно, привіталися як найближчі родичі, й я відразу засипала його різними питаннями та звернулася з проханням дозволити мені серед його молодців вибрати кількох до капелі. Але тут я дістала рішучу відсіч: „Ані одного чоловіка тобі не дам. Там на полі бою потрібний кожний з них більше, ніж у вашій капелі". Даремне я його запевняла, що наша майбутня праця — теж свого рода боротьба за Батьківщину. Микола був непохитний у своєму настановленні. Так ми з ним ні до чого не договорилися і розпрощалися навіки. Яка доля була того десвідченого офіцера, не знаю. Думаю, що якби не лихоліття, він напевно був би корисним державі, як правник і дипломатичний чинник.

Розпрощавшись з Миколою і не маючи можливости в тому хаосі шукати ще якихсь інших співаків для капелі, я вирішила повернутись до нашого вагону. Одначе на пероні підійшов до мене чоловік і зголосився як співак готовий пристати до хору. Через те, що подібного „приміщення" для проби чоловічого голосу за попереднім зразком не передбачалося, прийшлося запропонувати новому адептові піти зі мною до нашого вагону, де вночі, серед сплячих членів хору й пройшла проба голосу п. Петр. і він був зарахований як співак капелі.

В Жмиренці ми простояли досить довго, доки Стеценкові при його знайомствах не пощастило умовити якусь видатну особу розпорядитись причепити наш вагон до її поїзда. Вирушили ми звідти в повній надії що, нарешті, нас таки довезуть до Кам'янця Подільського. За нами причепили ще якийсь вагон, що віз інформаційну літературу. Скоро й несподівано настало наше розчарування. Десь за Проскуровом сталася якась затримка, якій ми не надавали особливого значення. Мороз лютував великий, так, що нікому не хотілося й носа висуну-

ти з вагона. З вікон по обидва боки колії видно було великі замети снігу. Чим далі вони все збільшувались від нового снігу, що безперервно падав вже довший час. Скрізь було біло. І ніде й натяку на якесь житло. Коли, нарешті, здавалася нам зупинка трохи довгою, хтось ризикнув вийти з вагону, але за хвилину вернувся назад і перелякано гукнув: „Панове, нас покинули серед поля. За нами тільки вагон з літературою!" Всі були приголомшені. Зрештою наше ізольоване незабаром дало себе відчути: не було паровоза, перестало доходити сяке-таке тепло. Чим далі ставало все холодніше. Капеляне у своєму нужденному одязі — хто ще у військовій шинелі, хто в потріпаному пальто з видними слідами невигод подорожі — почали нарікати. На допомогу прийшла винахідливість когось зі співаків. Цей добрий чолов'яга на хвилину зник з вагону і вернувся з оберемком брошур, газет і книжок. Розложили все це на підлозі, запалили і почали грітися. Хтось в запалі запопадливости так близько присунувся до вогню, що йому згорів шматок шинелі. (Цей „славний артист" в такій обгорілій шинелі доїхав до самої Праги). Була небезпека пожару, тому ввесь час підтримувати вогонь було неможливо. Доводилось запалювати літературу лише спорадично. Зрештою підлога у вагоні була така брудна й вогка, що й папір на якийсь час пригасав. Але треба було дбати не тільки про тепло. Ні в кого не було жодних харчових запасів. Троє відважних чоловіків вирішило пуститися на обслідування околиць. Загрузаючи по пояс у снігу, пішли вони полем „у світ" без жодного маршруту. Видно голодні істоти інстинктом прямують де можна дістати їжу, бо через деякий час почули вони гавкання собак і таким чином добралися до якогось села. Одним словом наші герої годин через дві принесли стражденним майбутнім „славним артистам" трохи хліба й до хліба, у кого були гроші. Після цього по утореваній доріжці й інші пускалися в дорогу.

Так ми простояли серед поля на якійсь бічній малій вживаній колії, мабуть, два а може й три добі, доки хтось не змилосердився і допхав нас до Ярмолинець. Вокзал в Ярмолинцях маленький, хоч сама станція мала б бути досить жвавою в залізничому транспорті. Але коли нас докотили до тієї станції там було пусто: зі службовців були лише сам начальник станції та ще якийсь чоловічок невідомої функції. Нема чого й казати, що жодний буфет не функціонував, але можна було бодай довідатися про недалекі села для здобування харчів. А що до дальшої їзди то ніде не було й натяку про можливість до когось прилучитись. Час від часу проїздив якийсь поїзд і знов було тихо і пусто.

Тут ми простояли довший час. Аж нараз примчав якийсь поїзд, з невеличкою кількістю вагонів і, на нашу радість, на станції зупинився. Було це надвечір. Всі ми висунулись з вагону — але наша радість була недовгочасовою. Виявилося що це поїзд військового міністра Жуковського, який їхав зі своєю охороною в невідомому напрямі. Поїзд справляв дуже гарне враження: важкий паровоз „Щ", один сальон— вагон для міністра і два-три пульманівських вагонів з сильними гальмами. За самим паровозом був таємничий пасажирський вагон 3 кляси, з якого ніхто не показувався. З пульманівських вагонів виходили військові. Стеценко з Тучапським вирішили піти на переговори з міністром. Мене, як жінку, не взяли з собою, боячись сильних можливих виразів під час розмов. Не так то легко було дістатись до міністра. Він нікого не приймав і його ад'ютант ретельно оберігав його спокій. Все ж таки нашим представникам пощастило всунутись у його вагон. Розмова велася досить довго. Нарешті Стеценко з Тучапським вернулись в пригніченім настрої. Виявилось, що міністер нізащо не хотів причепити наш вагон до свого поїзду. „Панове, ви ж знаєте, що час неспокійний. Моя особа одіозна, в даний момент на мене може бути зроблений атентат, а ваше життя я не можу брати на свою відповідальність", сказав міністр і ніякі доводи та красномовні вмовлювання не помогли.

(Докінчення буде)

ПИСАНКОВИЙ КОНТЕСТ

Канадійський Національний Український Фестиваль у Давфині, Ман. проголошує Контест Писання Писанок. Контестанти поділені на групи: Молодша, Старша і Вільна Група. Зголошення контестантів приймається до 31-го липня 1973. Жюрі визначатиме оцінку мистецьких писанок 3-го серпня 1973 року і тоді ж будуть вручені трофеї та грошеві нагороди за найкращі писанки. Аплікації в справі правил Контесту можна набути, звертаючись на адресу:

CANADA'S NATIONAL UKRAINIAN FESTIVAL,
20 Memorial Boulevard,
Dauphin, Man.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ДЛЯ МАМИ

Мамине свято
Я зустрічаю.
Я для мамусі
Віршики знаю:
Я подарунок
Мамі роблю.
Я мою маму
Дуже люблю!

І. Кульська

КРИЛА

Блискавиці освітлювали дорогу громам, щоб ті бачили, в яке дерево цілитись. На високій сосні сидів вітер. Вдарив грім, розколов сосну і поранив вітра. Як почав завивати з болю він, то Дмитрик не витримав. Вистрибнув босоніж на ґанок, з ґанку на подвір'я і приволік пораненого вітра до хати.

— Дякую тобі, хлопчику, — ледве шелестів вітер, — перев'яжи мені рану.

Дмитрик одшмагав рукав своєї сорочки, перев'язав вітрові одну рану. Відірвав другий — і другу рану перев'язав. Цебеніла кров, намочила білі білі рукави.

Вітер подякував хлопцеві, погладив його білу голівку і зник за дверима.

...У Дмитрика виросли голубі крила. Ніхто не бачив їх. Сам Дмитрик теж не знав, що вони у нього є, бо навіть коли лягав спати, вони йому зовсім не заважали.

....Одного разу захворіла мама. Дмитрик побіг за лікарем, потім в аптеку, відтак наносив до хати дров, води. І все це робив так швидко, що мама сказала:

— Ти, Дмитрику, як на крилах літаєш. Перепочинь трохи, бо з ніг упадеш.

Та Дмитрик зовсім не втомився. Він міг зробити ще тисячу робіт, щоб тільки видужала мама. Але хвороба її не минала. Подвір'ям крутився березень. То підморгне сонцеві, то знову нахмуриться.

— Синку, — шепотіла мати, — як прийде весна, то принесеш мені пролісків...

Дмитрик не міг дочекатися весни. І раптом пригадав, що за Кам'яною горою на Збочі вже мусять бути проліски, бо весна приходить туди найшвидше. І побіг за весняними квітами. Полетів.

У хаті в маминих руках проліски заспівали тонесенькими голосочками:

— А вже весна, а вже красна...

Мама так зраділа, що хвороба мусіла покинути хату. Бо хвороби радісних людей не тримаються. Березень під вікнами теж замугикав пісеньку. Земля її підхопила й собі:

— А вже весна, а вже красна...

...Дмитрикові крила голубіють, тому їх ніхто не бачить. І не треба. Крила — не голова. Безголових здалеку видно.

Але якщо чиясь мати, коли пратиме білизну, побачить сорочку з обдертими рукавами, то не мусить думати, що в її дитини вже виросли крила.

Крила ростуть помаленьку. Не раз й останню сорочку треба віддати, щоб стати таким, як наш Дмитрик.

Оксана Сенатович.

В. Гринько

БАБУСЯ

Хороша бабуся у мене —
Називають її Олена.
Обміряє ручки і шию —
І мені суконочку шиє.

Туркотить, гуркоче машинка —
Шиє суконочку в горошинку:
По бокам глибокі кишеньки, —
Покладу цукерків дві жменьки!

Дуже гарно шиє бабуся,
Я від неї скоро навчуся
Помережу ляльці косинку
Потім їй пошию кофтинку.

Одягну я ляльку як паву.
Та й піду на прохід до ставу.
І сама вдягнусь, причешуся,
Так мене навчила бабуся!

ДВІ КУРОЧКИ

Дві курочки-
Чубарочки
Із півником б'ються.
Дві дівочки,
Як квіточки,
Дивляться, сміються:
— Ха-ха-ха! Сміхота!
Нам не жаль когута!

PROMIN

Vol. XIV, 5 ENGLISH SECTION May, 1973

The BIDNIAK, YAROSLAVA and ZHDAN exhibits in Toronto

Mrs. Halia Sluzar and her committee, Mesdames Anna Balan, Adele Kereluke, Mary Romanko and Anna Trojan had the local art enthusiasts in a state of ecstasy by mounting three exhibits at St. Vladimir Institute, in as many months. For the reviewer, their proximity made it difficult to prepare individual reviews which each artist merits. However brief, this article will at least acquaint the reader with the artists and their creativity.

MYKOLA BIDNIAK,
September 17th to 30th, 1972.

Although Bidniak was born in Toronto, he spent his childhood in the Ukraine. He returned to Canada — Calgary — only after the war, where he began to study art at the Provincial Institute of Technology and Art. In 1956, he moved to Toronto, and continued his studies for two more years at the Ontario College of Art. As a member of the Ukrainian Association of Artists, he exhibits annually in Ukrainian galleries in the U.S.A., and Canada.

Bidniak draws heavily on his Ukrainian heritage for close to half — of thirty canvasses — have a Ukrainian theme; historical, legendary or religious. The balance as either landscapes, chrysanthemums or other compositions. He is a realist who can express himself impressionistically, in a variety of media such as oil, acrylics, liquidtex or hyplar.

His superb craftsmanship is evident in all his painting, but he reaches his pinnacle in 'Cossack Mamay' and 'Hetman Dzhedzhaly', for the bas-relief effect suggest not paintings but sculptural wall-hangings. Yet, technical skill is not the sole merit of these works. Both are rich in symbolism that give the viewer a great deal of pleasure deciphering and therefore understanding the subjects — an obscure Hetman and a legendary cossack.

At first glance, the religious canvasses, 'Ikon', 'St. Olha' and 'Three Marys' look traditional. However, Bidniak's contemporaneousness is obvious for they resemble 'flesh and blood' humans rather than the impassive mask-like icons of the past. While in the work 'St. Michael', a Roman gladiator could easily have been the model for the Archangel.

Albeit the impressionistic landscapes — especially of Alberta with our churches in them — sold well, they do not seem to me to be the authentic mode of expression for Bidniak. I attribute their popularity partly to the fact that they are more suitable for display in modern residences. By comparison, his more engaging works are too large and therefore remain unsold.

The composition in red of 'Man in Fire' was the most interesting work in the show. A nude man lying engulfed in flames with outstretched arms as if pleading for help. The forearms and hands are twice the size of the upper arms, an exaggeration that puzzled me. Was it a deliberate artistic device? (The paddle-like hands to facilitate the assistor in pulling him out of the inferno). Or does it have another, perhaps Freudian meaning? (For Bidniak is partially limbless). I don't know. But I would like to say that the latter would not have been mentioned if it wasn't for that composition, as it is irrelevant, for Bidniak is a gifted artist who has proven beyond any doubt that a handicap, like beauty, is only in the eyes of the beholder.

YAROSLAVA SURMACH MILLS,
October 15th to 30th.

Probably no living Ukrainian artist is as well-known and liked, as Yaroslava — as she signs herself — for reproductions of her works, can be found in every Ukrainian shop on the continent. Her first exhibit in Canada made history for it was a complete sell-out. In fact, the artist returned home with enough orders for a second show. Why was it so successful? It would be an oversimplification to say because her works are *so* Ukrainian; genre art done in the old tradition of reverse glass painting. It was successful for many reasons. She uses bold, bright colours — in tempera and ink — that are warm and appealing. Each person is a unique individual expressed in a few lines which belie her skill

and craftsmanship. However, it is the contentment and happiness the people emanate—regardless of what they are doing — that captivate us. For contemporary man has lost the ability to enjoy the ordinary things in life. Indeed, he has been led to believe that certain chores are drudgery — to be done without pleasure. Perhaps we secretly envy Yaroslava's people's ability to find pleasure in doing simple things in a primitive village environment. Whatever the reason, her compositions aroused the affections of all the viewers, irrespective of age or sex, a feat rarely accomplished by any artist.

Yaroslava was born in New York, and is the daughter of the well known owners of a Ukrainian bookstore, Mr. and Mrs. Surmach. She is a graduate of the Cooper Union of Art and has taught at the Manhattanville College in New York. For a number of years, she was the Art Director of the children's magazine 'Humpty Dumpty'. She has illustrated eleven children's books and written the text for one 'Tusya and the Pot of Gold'. Her Christmas scene was chosen by UNICEF for their Christmas card series. Her late husband was the emminent sociologist C. Wright Mills. She resides in New Jersey with her son Nikolas and spends her summers at her country home in Mallorca, Spain.

ZHDAN LASOWSKI,
November 19th to December 2nd.

Zhdan is a member of a very creative family. His mother is a writer; his father, an artist — his first teacher; his brother Yarko is a violinist. Presently, he resides in New York, but he has lived in Argentina where he had his first exhibit as a 10 year-old. He won a scholarship to attend the Faculty of Visual Arts at the New York State University. He has participated in many group — as well as individual shows in many cities in Canada and the U.S.A. Besides illustrating books for others, he also illustrated the book of poetry "On the Masts of the Imagination" that he wrote. Despite his many activities, he still finds time to teach art part-time.

The exhibit consisted of over sixty works ranging in subject matter from landscapes, cityscapes, and figures, done in oil wash, mixed media, watercolour anl felt pen.

Generally speaking, his works are very pleasant. The compositions are colourful, kinetic, swiftly — seemingly casually — drawn. By latticing or cross-hatching, a device he frequently uses, he achieves a two-fold effect: isolates and emphasises the subject for our consideration.

Occasionally what an artist omits from his paintings is as interesting as what he puts in. Zhdan's figures — singly or collectively — are faceless and therefore anonymous beings to whom one cannot respond on a personal level, as it is the face that gives man an identity and humanity — expressing a wide range of emotions — to which we relate and react. In certain compositions this omission was inconsequential. However, in the group compositions as 'Demonstrators', 'The Attack' and especially in 'The Needy', the omission lessened the impact of the works on the viewer. He states ideas that capture our attention but fails to arouse our sympathy since we cannot see what their effects are on the individuals involved. Regrettably, ideas or causes, no matter how noble or just, expressed as abstract concepts are insufficient to move us emotionally. As the artist's reasons for creating human forms and not human beings are unknown to us it would be presumptuous to suggest them. Besides, the secret may be revealed to us in a future exhibit.

After the curiosity of the faceless figures subsided and the colour and the mobility of other compositions receded, one welcomed the opportunity to view the all-too--few works suggesting oriental themes. It was very restful to look at 'The Geishas' and 'Serenity'. The subdued, pastel colours evoked a feeling of peace and tranquility that warmed the viewer.

Mounting an exhibit of mainly unframed paintings was another first for the Institute. In doing so it solved a problem for artist and buyer alike. It lowered the cost of a painting for the buyer and freed the artist from the cost of framing which is expensive for an individual show. Furthermore, as a large number were sold, it proved that it is the painting and not the frame that attracts the buyer.

H.H. Feb. '73

Замість квтів кладемо нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Івана Буряника з Айтуни, Саск., який упокоївся 13 березня, 1973 року, в його світлу пам'ять засилаємо $5.00 на журнал „Промінь".

Парання і Панько Крик,
Саскатун, Саск.

— — — —

Складаю нев'янучий вінок у світлу пам'ять мого дорого мужа, бл. п. Юліяна Бойчука, який упокоївся 10-го квітня, 1961 року і висилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Анна Бойчук, Ванкувер

TARAS SHEVCHENKO, THE POET OF UKRAINE

By Clarence A. Manning

(Continued)

In 1859 he returned to Ukraine for the last time. He saw once more the misery of his sisters who were still in serfdom and it inspired in him the desire to set them free. He wanted also to buy a little patch of land on the bank of the Dnieper but all of his hopes were frustrated, when he was again arrested on the complaint of some Polish landowners. This time the Governor General realized that he was innocent and released him with the advice that he return to the capital, where there was less suspicion and prejudice than in the provinces.

In 1860, he lived in St. Petersburg and with his friend Kulish made preparations to print a *Primer* for the peasants once they were liberated, for all knew that the signing of the emancipation was not far off. He became an Academician in the full sense of the word for his etching but by the end of the year his health was failing and on the day after his birthday in 1861, he fell outside the door of his room and passed away. His funeral was attended by large numbers of people and then in the early spring his body was taken to Kiev and interred on a hill which offered a view of the Dnieper and one which he had often visited. It became a national shrine, even though the Russian authorities did everything to prevent it.

It was a sad life: twenty-four years of serfdom, nine years of freedom, ten years as a private in the Russian army and four years of a limited freedom under the supervision of the police. It is small wonder that the poet died at the age of forty-seven. But had accomplished the impossible. As one of the fairer Russian critics Grigoryev wrote, "he had been the last bard and the first poet of a new great Slavic literautre." After Shevchenko, there could be no talk that Ukrainian was only a provincial literature, if only he could find followers who would move in his footsteps and continue his work.

A peasant serf, he had raised himself to the height necessary to win and hold the respect of all fair minded members of society and yet he had not broken with the people from whom he sprang. He had dreamed of marrying a peasant girl and no one appreciated his greatness more than the one he selected, Kharyta Dovhopolenkivna, who refused him because to her he seemed a "pan" and she knew that she could not share all his broad interests and move at ease among his real friends. It completely disproves the naive theory that Shevchenko was only a poet by the gift of God. He was that but he was more and his earliest poem the *Mad Girl* which may have been written before his liberation bears every evidence that it is not a first attempt but rather the end of a long series of experiments, none of which seem to have been preserved.

Later poems show his remarkable control of different Ukrainian metres, some based upon those of the folksongs and others upon the standard iambics and trochees but always he knows how to vary these to secure exactly the effect that he wanted. He had at his fingertips the whole Ukrainian folklore and in his use of folklore themes he is such a master that he is able to compose original poems in their spirit without blindly following their pattern.

Many of his major poems deal with the plight of the seduced and abandoned girl and mother. From this it is but a step to mother Ukraine who has been robbed and plundered, sometimes by her own children and it is to these that he appeals, as at the end of his *Epistle*, when he calls on all the Ukrainians, nobles and peasants alike to extend to one another the hand of brotherhood, so that their common mother may be proud and happy with all her children. So strong is this identification of Ukraine and the abandoned girl in the poet that after his return he utilized this theme in his poem *Mary*, where he equates very obviously the fate of the Blessed Virgin with the fate of Ukraine even at the risk of doing violence to the Biblical story.

After his first visit to Ukraine and after he became convinced that the Kozak wars had needlessly sacrificed his country, he turned in his allegories and mysteries as *The Great Grave* to condemn all those individuals who even unwittingly approved the union of Ukraine with Moscow, the Treaty of Pereyaslav, the failure to support Mazepa, the satisfaction and thrill at even looking at Catherine as she continued on her bloody way through the stricken country. After his return, he broadens all these condemnations into a universal call for mercy and for the punishment of tyrants and doers of violence. With this mood dominant in the mind of the poet, we cannot conclude that in *The Testament*, he is actively urging his countrymen to rise in revolt,

for throughout his life, he was calling for a moral and spiritual revival which ill accords with all the peasant outbreaks that occured spasmodically when the peasants let the red cock crow on the estates of the lords and blood flowed in torrents. That period for Shevchenko, if it ever existed. passed with the *Haydamaky* and even there the most memorable parts that accord the most with the spirit of the poet are the quiet scenes of beauty and not the raging hours of the battles.

During his service in the Russian army, in *The Feeble-Minded* Shevchenko asks in despair:

When will we receive a Washington
With a new and righteous law? He will come!

Shevchenko even in his despair never lost his confidence that the sun would smile on Ukraine, certainly if the people overcame their worse vices and he could think of no better leader than Washington. This has perplexed many people, especially those who have fostered the delusion that Shevchenko was merely a poet by the grace of God. Yet the structure of the United States had long been of interest in Europe. Even the Russian Radishchev in his *Journal from St. Petersburg to Moscow* at the end of the eighteenth century cited not only the American Constitution but also the Constitution of several of the individual states. When we remember the plans of the young scholars of the Society of Saints Cyril and Methodius to form a great republic of the United Slavs based upon the writings and dreams of Kollar and others, it was not incredible or unlikely that they had consulted sources about American history and that Shevchenko with his devotion to liberty would have been familiar with Washington as the American leader and statesman who had successfully launched the new country. We know that Briullov had Shevchenko read some works of Washington Irving and that other writers were familiar with the same author and there were even those in the diplomatic, if not the artistic, set that knew him personally as an American Minister in Europe.

By his life and works Taras Shevchenko fully justified his right to be considered the the spokesman for Ukraine. His works offered new vistas to Ukrainian literature. His ideas expressed the inherent democracy of the Ukrainian people. He gave them concrete guides to their future and he held out a vision of a true, classless society which would offer the possibility of a proper development of all, both high and low, and a true reconciliation of all people in the state for the benefit of the long suffering Mother Ukraine. It is small wonder that the Ukrainian people have accorded him the highest honors and regard as a man, a writer and a patriot or why all opponents of a free and independent Ukraine fear the power of his words and example. We can only hope and pray that in the near future the vision of Shevchenko may be realized and a free Ukraine appear once more on the map of the world.

Гнучке скло

За часів цісаря Тиберія жив у Римі мистець, славний своїм вмінням будувати й виробляти гарні речі.

Він збудував цісареві прекрасну палату, за яку одержав велику винагороду, але водночас цісарський наказ покинути Рим. Згаданий бо цісар був дуже заздрісний і підзорливий.

На вигнанні цей мистець винайшов сумішку, з якої зумів виробити скло, таке ж сильне, як і срібло чи золото. Скло було гнучке й розтяжне і з нього, наче з металю, можна було виконувати різні речі.

З найкращого скла цього роду виробив мистець чудовий келих із думкою подарувати його цісареві Тиберієві, сподіваючися, що за такий дарунок цісар його уласкавить і дозволить вернутися на батьківщину.

Скінчивши свій твір, мистець поїхав до Риму й подав келих в дарунку Тиберієві. Цісар прийняв дарунок, дивуючися гарній роботі.

Щоб добитися ще більше цісаревої ласки, мистець кинув цим келихом до землі. На диво всім присутнім келих не розбився, тільки трохи погнувся. Мистець витягнув тоді молотка і кількома ударами вирівняв його як слід. Здивований Тиберій запитався, чи таку штуку знає більше людей.

Мистець відповів, що тільки він один знає таємницю цього скла.

Жорстокий цісар наказав після такої відповіді стяти мистцеві голову і знищити його робітню, мовляв, таке скло могло б обезцінити вироби із шляхотних металів.

Із старинної книги „Оповідання про дивовижні події в історії світу", 1819 р.
(За „Пінгвіном")

УСПІШНЕ ЗАКІНЧЕННЯ КАМПАНІЇ

На заклик центральної управи Союзу Українок Канади та адміністрації „Промінь" проголошена кампанія за новими передплатниками закінчилася дуже гарними успіхами. Проголошена квота перевищила більш як у двоє. У проєкті було, що кожна провінція — Манітоба, Онтаріо, Саскачеван і Алберта по 25 нових передплатників, а Брітійська Колюмбія і Квебек вільне число з уваги, що там менше число замешкалих українців. Повне число здобутих передплатників 260.

Крім нових передплат майже кожний відділ у кожній провінції старався улаштувати якусь імпрезу, інші складали з каси, або проводили збірки на прес. фонд журнала. Як пресовий фонд від поодиноких осіб та відділів то так і нові передплатники були проголошені в числах журнала від вересня 1972 до кінця квітня 1973 р. Наспілі ще нові передлати, які не були поміщені в числі з квітня та які поміщуємо в цім числі.

Згідно з правилами кампанії, які подала центральна управа Союзу Українок Канади за підписами — Леся Івасюк, голова, Марія Керніцька, секр. і Стефанія Пауш, референтка „Нагороди такі — Відділ, який придбає найбільше число нових передплат у даній провінції отримає книжку „На крилах пісень" — пісні Лесі Українки, видання Союзу Українок Канади. **Членка,** яка придбає найбільше число нових передплат у даній провінції, отримає книжку „Видатні жінки України", яку написала проф. Наталія Полонська-Василенко." Отже проголошуємо нагороди.

Найбільше число нових передплат 115 придбано в **провінції Саскачева.** Нагороду здобув **відділ ім. Ольги Кобилянської** — 59 нових передплатниць. Членка в цім відділі, яка придбала найбільше число нових передплатниць є референтка **пані Марія Гарбус — 54.**

Наступною провінцією є **Алберта — 53 нових.** Два відділи в Едмонтоні здобули по рівному числі — по 20 — **Відділ при Катедрі Св. Івана** і другий **відділ ім. Кн. Ольги** при церкві Св. Михаїла. Нагороду одержує членка цього відділу **пані Параскевія Стефанюк,** референтка, яка сама придбала тих 20 нових передплатників.

За Албертою слідує Онтаріо. В цій провінції придбано 47 нових передплат. Нагороду одержує відділ „Тризуб" в Торонто, в якім придбано 9 нових передплат. **Членка,** яка одержує нагороду — **панна Стефанія Олейник,** яка придбала цих 9 переплатників.

У Манітобі всіх передплат зібрано 26. Найбільше число придбав відділ **ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпегу** — 13. Членка, яка придбала найбільше нових передплатниць — 6 є пані **Докія Черевик,** референтка.

У Брітійській Колюмбії на 16 нових передплат, 7 здобув відділ **ім. Лесі Українки,** у Ванкувері, а їх придбала пані **Павліна Клюкевич,** довголітня референтка журнала „Промінь".

Провінція **Квебек,** де є найменше число наших відділів там придбано 7 нових, з того **5 відділ ім. Доньки України,** а з них 4 придбала референтка пані **Михайлина Нєма.**

ВІД ОСТАННЬО ПРОГОЛОШЕНИХ В Ч. 4 З КВІТНЯ ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ:

Пані: Марія Гарбус — Саскатун	44
Ольга Андрущак — Саскатун	1
Д. Черевик — Вінніпеґ	5
Анна Назаревич — Вінніпеґ	3
Д-ка Марія Керніцька — Едмонтон	3
Г. Гуменна — Ітонія, Саск.	3
Клавдія Долинчук — Толстой, Ман.	2
Анна Романович — Принс Алебрт, Саск.	2
Марія Данилюк — Ґронлид, Саск.	3
Д-ка А. Міненко — Ґрімсбі, Онт.	1
Стефанія Олійник — Торонто	2
М. Костів — Ґримзбі, Онт.	1
Н. Савчук — Етелберт, Ман.	1
Ольга Завісляк — Вінніпеґ	1
М. Сулима — Едмонтон	1
М. Гарасимів — Норт Бетелфорд, Саск.	2
Марія Кавчук — Едмонтон	1
Н. Мисак — Едмонтон	1
К. Ханасик — Мирнам, Алта.	1
Анна Горбай — Роблин, Ман.	1
С. Кукурудза — Скарборо, Онт.	1
М. Гринчук — Едмонтон	2
Е. Верхомин — Едмонтон	1
М. Т. Відділ ім. Кн. Ольги — Лашін, Кве.	1
Надія Пенюк — Гамільтон	1
Е. Підвербецька — Норт Бетелфорд	1

НАШЕ СЛОВО ДО САСКАТУНСЬКОГО ВІДДІЛУ

Дозволяємо собі навести уривок листа від референтки відділу ім. О. Кобилянської, пані Марії Гарбус. Пише вона ось так дуже скромно:

„З нагоди 50-літнього ювілею нашого відділу у Саскатуні, ми постановили собі щоб придбати 50 нових передплатниць для журнала „Промінь". З цим ми вже досягнули свого бажання... де ми разом попрацювали..."

У кожнім змаганні повинно бути перше місце і це перше місце даємо саскатунському відді-

лові, який готується до врочистих днів свого золотого ювілею. Про відділ ім. О. Кобилянської в Саскатуні та його членство ми згадали в нашій редакційній статті в цім числі. Ми віримо, що членство з цілої Канади, з кожної провінції радітиме урочистим святом ювілею того відділу з якого виріс сьогоднішній Союз Українок Канади.

Відділ ім. О. Кобилянської склав також поважну суму на прес. фонд журнала „Промінь" що було проголошено раніше. За Вашу працю, старання, а зокрема за тепле відношення, як відділові, то так і його проводові, а зокрема референтці пані Марії Гарбус сердечна подяка.

Нагороди за здобуття нових передплат будуть вручені під час з'їзду у вересні у Вінніпегу.

НАШЕ СЛОВО ДО ЧЛЕНСТВА

Проголосивши висліди нашої кампанії цим самим висловлюємо щиру подяку всім тим, що в більшій чи в меншій мірі причинились до успішного закінчення її. Ця кампанія принесла, як моральні, то так і фінансові користі нашому журналові і якось стає відрадно, як редакції журнала, так і центральній управі Союзу Українок Канади. Це доказ, що членство Союзу Українок Канади по відділах зуміло так солідно провести працю, яку сьогодні оцінюємо в повній її вартости.

С. Пауш, референтка

ЗВІТ ПРОВІНЦІЙНОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК У МАНІТОБІ

Провінційний З'їзд Союзу Українок Канади у Манітобі відбувся в днях 10, 11 і 12 листопада 1972 року.

Перша сесія відбулась в залі Катедри Пресвятої Трійці в п'ятницю вечером 10-го листопада. Сесію почато молитвою, яку провів настоятель катедри, о. прот. В. Слюзар. Ділову сесію відкрила голова провінційної екзекутиви на Манітобу, пані М. Білоус з Давфину. Привітавши делегаток і гостей, вказала на велику працю відділів у справі збереження віри, культури та української мови.

До президії З'їзду увійшли: пані Леся Івасюк — голова Союзу Українок Канади, пані Галина Богонос — пані Марія Мандзюк, панна Т. Гаврисишин, панна Марія Марко і добр. Савчук. Секретарювала пані В. Кутний і Д. Черевик. До резолюційної комісі увійшли: пані Л. Івасюк, Н. Когуська і А. Сарчук. Номінаційна комісія: пані Г. Бабій, Д. Українець, Г. Онуфрійчук, В. Савчук, М. Андрійчук, М. Козар і Є. Вепрук. Програмою з'їзду керувала М. Білоус, голова пров. управи.

Присутні вшанували пам'ять спочилих членок Союзу Українок Канади в Манітобській провінції, після чого заслухали привітів від слідуючих: д-ра Черевика,, голови ТУС на Манітобу, пані Л. Івасюк, голови Крайової Управи СУК, пані Г. Богонос, голови відділу Лесі Українки при катедрі Пресв. Трійці в Вінніпегу, студента П. Кондри, голови СУМК на Манітобу, та пані М. Білоус.

Стипендійна референтка, пані Ігнаш, повідомила, що на цьогорічних літніх курсах в Колегі св. Андрея, стипендії по 25 дол. одержали Євгенія Маранчук з Давфину і Тарас Лучак з Вінніпегу, а стипендіянтка славістичного відділу Університету Манітоби, панна Марія Дрепко одержала 50 дол. Її есей був на тему: „Стефаникові діялектизми в англійській мові".

Дальше, слідувала промова пані Лесі Івасюк з Едмонтону. Панна Т. Гаврисишин представила шановну доповідачку, підкреслюючи, що її виховували дім, школа і церква.

Пані Л. Івасюк говорила на тему „Наші Завдання в теперішній час". Згадавши великі доцьогочасні здобутки українців Канади, заявила, що час матеріяльного розбудування завершено, та, що українці в Канаді невідмінно мусять братися до розбудови нових культурних вартостей. Пані М. Білоус склала подяку, а після цього вив'язалася цікава дискусія. Вечір закінчився чайним прийняттям, що його влаштували місцеві відділи.

В суботу 11-го листопада сесія продовжалася в Колегії св. Андрея. Присутні заслухали привітів від слідуючих делегаток: пані О. Кізь — відділ Лесі Українки з Давфину, пані М. Козар — відділ княгині Ольги з Етелберт, пані Є. Вепрук — відділ св. Анни з Форт Френсис, Онт., пані Д. Українець — відділ О. Кобилянської з Вінніпегу, пані В. Савчук — відділ Лесі Українки з Транскони, пані М. Кушнірик — відділ княгині Ольги з Вінніпегу.

Голова, пані М. Білоус прочитала писемні привіти від відділів: Доньки Українки з Роблину, О. Кобилянської з Сандавну, Лесі Українки з Форт Френсес, Онт., та Лесі Українки з Мензі.

Слідувала дискусія над друкованими звітами членів провінційної екзекутиви. Пані М. Мандзюк, заст. голови, прочитала свій звіт. Пані Н. Когуська, редакторка „Променя" привітала з'їзд в імені Ради Української Школи та з'ясувала важливість підручника пані С. Василишин — „Дивись, слухай, говори".

Вив'язалась широка дискусія над труднощами фінансування журнала „Промінь". Пані Івасюк сказала, що централя мусить доплачувати, щоб журнал оплатити. Треба придбати більше передплатників тоді буде лишатись членкам менше доплачувати. Також треба, щоб кожний відділ зробив підприємство на „Промінь". Панна Гаврисишин: Чому не може кожна членка передплачувати „Променя"? Ми повинні до того стреміти. Пані Андрейчук: Кілька наших відділів придбали святочних побажань? Якби кожний відділ це зробив що Давфин, то була б поміч. Пані Білич дала признання пані Когуській за її невпинну працю редакторки.

Порушено справу курсів української мови по відділах. Курси є опрацьовані і можна починати їх будьколи. Пані Івасюк сказали, що членки звертаються за курсами. В Едмонтоні заведено курси для матерів, які привозять дітей до Української Школи і тоді самі йдуть до кляси зорганізованої для них. Багато матерей з мішаних подруж хочуть вчитися української мови.

Під час сесії в неділю, 12-го листопада, відбулось

вручення нагороди сумківці з Давфину, панні Євгенії Маранчук за її знання українознавства. Це проект манітобської Екзекутиви СУК, що був започаткований з нагоди сторіччя Канади. Пані Марія Білоус представила панну Євгенію і нагородила її Енциклопедією Українознавства.

Збірка на організаційний фонд принесла $240, а на стипендійний $40.

Провінційна управа Союзу Українок в Манітобі: голова — Марія Білоус, уступ. голова — Теодора Гаврисишин, 1-ша заст. — Марія Мандзюк, 2-га заст. — добр. Юстина Лучак, рекордова секретарка — Анна Гназдовська, кореспон. секр. — Докія Черевик, фінансова секр. — Марія Івашко. Референтки молодших відділів СУМК — Ольга Завісляк, мистецтва і музею — Ангелина Павлик, культури й освіти — Галина Матвіїв, стипендій — Павліна Ігнаш, горожанства — Марія Симчич, „Променя" — Єлисавета Білич, архіву — Анастазія Сарчук, шкільництва — Ольга Долинчук. Представниця до Пров. Ради Жінок — Стефанія Зітон, контрольна комісія: Д. Терновецька, Є. Мануляк і Д. Бабинчук.

Музейний комітет: голова — А. Павлик, заст. голови — Г. Онуфрійчук, рек. секретарка — А. Сарчук, кореспон. секретарка — С. Бейзик, фінансова секретарка — С. Карп'як; членки — В. Гор'як і В. Кутна; окружні представниці: М. Т. Ілюк — Сандавн, М. Андрейчук — Давфин, Н. Грицак — Овкборн.

Подала Докія Черевик

Ухвали і рекомендації

1. Учасниці цього провінційного з'їзду в Манітобі, заслухавши цінної доповіді голови Союзу Українок Канади пані Лесі Івасюк поставновляють: що ввиду сьогоднішніх подій в Україні, де згідно з відомостями не тільки в українській, але й в англомовній пресі, що там є посилена комуністичним режимом насильна русифікація нашого народу, наступи на українське культурне життя, де відбуваються постійні арешти українських діячів, письменників, які борються за свободу думки і слова, учасниці цього з'їзду Союзу Українок в Манітобі звертаються до Комісії Людських Прав при Об'єднаних Націях припинити злочинні заходи Москви і привернути свободу культурного розвитку нашого народу.

2. Застановляючись над питаннями нашої майбутности, і згідно з плянами та проектами праці центральної управи Союзу Українок Канади, учасниці цього з'їзду постановляють, щоб в цьогорічнім проекті праці провінційної екзекутиви було уведення по відділах обов'язкових курсів української мови для дорослих і що такі курси повинні бути узгіднені з Радою Української Школи при Консисторії УГПЦ. Тим самим з'їзд закликає членок по відділах зберігати українську мову, дома, в церкві, в організації.

3. Зібрані на з'їзді його учасниці вітають посилену працю Ради Української Школи при Консисторії УГПЦ. Зокрема вітають появу нового методичного підручника „Дивись, слухай, говори", якого на рекомендації РУШ опрацювала референтка шкільних справ Союзу Українок Софія Василишин. У зв'язку з тим цей з'їзд, оцінюючи працю РУШ, як дуже важливу установу вважає, що Рідношкільна Фундація ім. Василя Сарчука є необхідним засобом для виконавчої праці і тим самим закликає членок, родини і відділи складати пожертви на цю одиноку рідношкільну фундацію.

4. Започаткована Музейна Фундація Союзу Українок Канади хоч і продовжується з певними успіхами, цей з'їзд закликає відділи і членство в Манітобі докласти всіх старань, та провести кампанію до її успішного закінчення.

4. Цей з'їзд Союзу Українок в Манітобі ствердивши важливість журнала „Промінь" як трибуни свого ідеологічного часопису, закликає відділи піддержувати журнал фінансово, дбаючи також, щоб якнайбільше число членок передплачувало й читало його. З'їзд висловлює признання референткам журнала на місцях і всім, які клопочуться його долею.

ВИКАЗ ПОЖЕРТВ НА БУДОВУ МУЗЕЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
від 1-го лютого — 1 квітня 1973 р.

Відділи ім.: О. Басарабової, Гефорд, Саск.	$250.00
Лесі Українки, Брендон, Ман.	150.00
при Катедрі св. Івана в Едмонтоні	70.00
Лесі Українки, Гемилтон, Онт.	55.00
Доньки України, Тандер Бей, Онт.	50.00
Олени Пчілки, Йорктон, Ман.	51.00
при Церкві св. Юрія, Вікторія, Б.К.	25.00
ім. О. Кобилянської, Тідор, Саск.	10.00
Пан Василь Буряник, Вінніпег, Ман.	50.00
Добр. Ольга Савчук, Вінніпег, Ман.	50.00
Пані Марія Гарасимів, Норт Бетлфорд	25.00
Анна Токарик, Норт Бетлфорд	10.00
Марія Саранчук, Норт Бетлфорд	10.00
Марія Білик, Норт Бетлфорд	10.00
Марія Мадюк, Саскатун, Саск.	25.00
Г. Тарновецька, Саскатун	20.00
Анна Дорош, Саскатун	10.00
Анна Дорош, Саскатун	10.00
— — — —	
Варвара Павлюк, Саскатун	5.00
Катерина Грицак, Саскатун	5.00
Ліна Букурак, Саскатун	5.00
Розина Паращук, Саскатун	5.00
Марія Піць, Саскатун	6.00
А. Василин, Саскатун	1.00
Стефанія Михасів, Кемсек	5.00

Пожертви на будову Музею є звільнені від дохідового податку (income tax exemption). Пожертви виписувати так:

Соня Стратійчук
UWAC Museum Foundation Fund
c/o Ukrainian Arts & Crafs Museum
1240 Temperance St.
Saskatoon, Sask., Canada
S7N 0P1

З найкращими побажаннями вітаю вельмишановну Пані-Добродійку Юстину Мельничук, яка обходила своє 75-ліття з дня народження.

Хай Всевишній Господь-Бог кріпить її на силах та подасть доброго здоров'я на многії літа. З цієї нагоди складаю $5.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

Марія Керніцька, (добр.),
Едмонтон

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Провінційна Екзекутива Союзу Українок в Манітобі складає китицю нев'янучих квітів на свіжу могилу світлої пам'яті о. д-ра Дмитра Стратійчука, який упокоївся у Вінніпегу 20-го лютого 1973 року, великого приятеля і заслуженого працівника на ниві церковній і народній у Канаді, засилаємо на журнал „Промінь" $10.00.

Висловлюємо глибоке співчуття родині — дружині, добр. Софії Стратійчук, дочкам: Лесі і Наталці та синам Орестові і Анатоліеві.

— — — —

Китицю запашних нев'янучих квітів складає Манітобська Провінційна Екзекутива Союзу Українок Канади на свіжу могилу нашої дорогої провідниці, бувшої голови Провінційної Екзекутиви у Манітобі, заслуженої піонерки і двголітньої членки Союзу Українок, бл. п. Анастасії Григорчук, яка упокоїлась 23 січня, 1973 року, в її світлу пам'ять засилає $10.00 на журнал „Промінь".

Висловлюємо глибоке співчуття родині — мужеві Миколі Григорчукові, синам і дочкам та їх родинам.

— — — —

Кладу китицю найкращих квітів рідним і незабутнім дорогим моїм: синові Василеві, який загинув у другій світовій війні у летничій службі за морем 5 березня 1945 р., а похоронений в Йоркшайр, Англія; синові Миронові, який раптово помер на серцевий удар 4 липня, 1965 р.; мужеві Степанові, який упокоївся 27 вересня 1971 р. й одинокій моїй доні бл. п. Леоніді, яка відійшла 26-го липня 1972 р. в їх світлу пам'ять замість „писанки" складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Мама і дружина Гафія Ґаба

— — — —

Замість квітів на могили наших матерів — бл. п. Марії Зюбрак — Овкбирн, Ман. і бл. п. Євдокії Кондри — Мікадо, Саск. з теплою згадкою у День Матері складаємо на журнал „Промінь" $10.00.

Розалія і Петро Кондри.

— — — —

Східня Екзекутива Союзу Українок Канади засилає $5.00 на нев'янучий вінок бл. п. Єви Погорецької, уступившої касирки екзекутиви, яка щиро працювала в організації. Мужеві і дітям висловлюємо щире співчуття. Покійній хай земля буде легкою.

М. Телеґа, голова І. Римар, секр.

— — — —

У п'яті роковини смерти нашої дорогої і ніколи незабутої донечки Марії Швидкої, яка відійшла від нас на вічний спочинок, в її світлу пам'ять складаємо „нев'янучий вінок" і засилаємо $5.00 на журнал „Промінь".

Мама і тато Равлики, Саскатун

— — — —

Складаємо нев'янучий вінок — $10.00 на журнал „Промінь" в пам'ять наших дорогих і незабутніх батьків і дідунів, бл. п. Василя Гуменного, який відійшов у вічність 14-го січня, 1972 р. і бл. п. Михайла Охрей, який відійшов від нас 30-го грудня, 1969 року. Вічна їм пам'ять! Орест і Олена Гуменні та родина

— — — —

Складаю нев'янучий вінок в пам'ять мого дорогого мужа, бл. п. Михайла Котика, засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Параска Котик, Норт Бетлфорд.

У десяту річницю смерти моєї дорогої, незабутньої Мами, бл. п. Василькн Тирновецької, яка упокоїлась 12-го квітня 1964 року в Келвінґтоні, Саск., складаю в її світлу пам'ять нев'янучий вінок і засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Дочка Марія Кінащук, Ватсон, Саск.

— — — —

Зберігаючи світлу пам'ять мого дорогого і незабутнього сина Ореста Москалика, який у часі війни 1944 року, в травні в Європі пропав без відомости, в його світлу пам'ять складаю на журнал „Промінь" $10.00.

Любляча мати Анна Москалик,
Вінніпег

— — — —

Замість квітів на свіжу могилу нашої любої Мами, бл. п. Василини Іванів, яка упокоїлась дня 4-го січня 1973 року, в її світлу пам'ять складаємо нев'янучий вінок і засилаю на прес. фонд журнала „Промінь" $5.00.

Дочки—Стефанія Іванів і Анеля Кінащук,
син Орест.

Стирджес, Саск.

— — — —

Замість квітів на свіжу могилу мого улюбленого мужа, бл. п. Григорія Кудрика, який упокоївся 18 грудня 1972 року; також у світлу пам'ять моєї улюбленої дочки бл. п. Орисі Ґайовської (Кудрик), яка упокоїлась 18 травня 1965 року, в їх світлу пам'ять засилаю $15.00 на журнал „Промінь".

Вічна їм пам'ять!

Дружина і мама Текля Кудрик
Ватсон, Саск.

— — — —

Складаємо нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Єви Венгер, яка упокоїлась в Бозі 27-го серпня, 1972 року у Форт Вілліямі, Онт. (тепер Тандер Бей), у світлу пам'ять Покійної замість квітів, засилаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Д-р Мартин і Оля Чепесюк з родиною

— — — —

У світлу пам'ять нашої дорогої мами, бл. п. Аделі Савчук, яка упокоїлась 17-го квітня 1968 року, складаю нев'янучий вінок і засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Сесилія Хриптул, Реджайна, Саск.

— — — —

У третю річницю смерти нашого ніколи незабутого сина, бл. п. Ярослава, який відійшов від нас 10-го травня, 1970 року, складаю в його світлу пам'ять $5.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок Покійному.

Тато і мама — М. Ґулька,
Вотерфорд, Онт.

— — — —

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Анастасії Григорчук, моєї дорогої Приятельки, в її світлу пам'ять складаю „нев'янучий вінок" і засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Параня Литвин, Вінніпегосіс

— — — —

У світлу пам'ять моєї покійної дружини, бл. п. Теклі Міценко, яка упокоїлася дня 22-го квітня 1972 року, складаю на прес. фонд журнала „Промінь" $6.00.

Омелян Міценко, муж, Ванкувер

45 РІЧНИЦЯ ВІДДІЛУ С.У.К. ТА ВІДЗНАЧЕННЯ ЧЛЕНОК

Реджайна, Саск.

У неділю, 10-го грудня 1972 року відділ Союзу Українок ім. Доньки України, торжественно святкував 45-літній ювілей свого існування. Ювілейні святкування започатковано Службою Божою в місцевій православній церкві, яку відправи о. прот. Н. К. Мороз. Відправа була в наміренні здоров'я членок, також спом'януто єктенією всіх померлих членок товариства. Після Св. Богослужби відправлено панахиду за душі членок віддійшовших у вічність від започаткування товариства 1927 року.

В годині 2.30 по обіді всі численно зійшлися до залі Просвіти, щоб врочисто взяти участь в програмі святкування історичної події. Заходом жіноцтва і помічю СУМК-у заля була святочно прибрана. Посередині заля, відповідно до свята прибрано головний стіл, на якому блискучо мигало світло свічок. Прапори висіли по боках, а на середині святковий напис 45-ліття існування товариства. Напис, 45-ліття в соняшних кольорах на синьому тлі. Кольори викликали собою, Небо й Сонце неначе, символізували собою щиру працю та світлий розвиток нашого жіноцтва на добро свого українського народу.

При головному столі засіли — С. Анклевич — голова жіночого товариства, С. Хриптул — членка комітету освіти, добр. О. Мороз — кореспонд. секретарка, гостя К. Шолтер — голова провінційної екзекутиви Союзу Українок із Саскатуну, яка була запрошена як головна доповідачка свята.

Голова С. Анклевич відкриваючи програму, щиро привітала учасників, а зокрема голову провінційної Екзекутиви, попросила о. Мороза провести молитву. Відтак попросила пані С. Хриптул до перепровадження програми.

Приступаючи до програми С. Хриптул покликала М. Корпан, яка відчитала імена членок відійшовших у вічність — всі встали і однохвилевою мовчанкою вшанували померших.

Предсідниця, кількома словамим привітала гостю-бесідницю, а в той час голова товариства С. Анклевич причипає їй корсаж, ознаку привітання. З цього почалася церемонія вшанування та винагородження членок. Предсідниця найперше проголосила трьох основательок товариства, які від перших днів заснування товариства постійно працювали на протязі 45 літ, занимали різні позиції в заряді та ще й до сьогодні працюють по їх зможності — пані: М. Корпан, А. Мудра і О. Марчук. К. Шолтер гол. пров. екз. причепила корсажі і вручила трофеї за їх щиру і мозольному працю. На привеликий жаль А. Мудра не була присутня, бо день перед тим лише вийшла з лікарні. Її винагороду доставлено до її дому. Трьох їх проголошено почесними головами. Слідувало вшанування довголітніх господинь товариства — О. Патрилюк і Д. Ґреґорі. С. Анклевич причепила корсажі, К. Шолтер вручила трофей 35-літній членкині — М. Юзик; М. Квасниця, К. Козакевич, А. Шипиляк, П. Варниця, М. Середюк і добр. О. Мороз нагороджені ложечками з смолоскипом. Вшановані 25-літнього членства слідуючих: добр. О. Мороз, найперше стала членкинею відділу СУК у Йорктоні 1939 р.; А. Зенчишин стала членкиною в Реджайні, 1937 р.; Є. Шишковська стала членкинею в Кендіяк, 1938 р.; О. Патрилюк стала членкою в Реджайні в молодім дівочів віці; Ю. Шипиляк стала членкою в Кендіяк, 1942 р.; М. Строжинська стала членкою з молодої дівчини в Реджайні (не-

ЧЛЕНКИ ВІДДІЛУ І ГОСТІ ПІД ЧАС ЮВІЛЕЮ В РЕДЖАЙНІ. Перший ряд зліва направо: А. Мудра, М. Квасниця, О. Патрелюк, О. Марчук, М. Корпан, К. Шолтер — гол. Пров. Екз., С. Анклевич — гол. відділу, Ґ. Кушнір, добр. О. Мороз, А. Варниця, К. Козакевич, М. Залуцька, Е. Шишковська, М. Юзик, П. Бігун. Другий ряд: А. Туткалюк, М. Маслюх, А. Шипиляк, Д. Ґреґорі, А. Котик, П. Челяк, Ю. Онишко, О. Гнида, А. Зенчишин, О. Масиник, Е. Бусько, А. Шипинюк, А. Ваврух, М. Середюк, М. Шевчук, С. Хриптул, В. Сопівник. Третій ряд: К. Чемерис, С. Корпус, О. Патрелюк, Л. Черепущак, Ю. Лесейко, Е. Клапоущак, Е. Фекула, Ю. Шипиляк, С. Бобовська, М. Батрин, М. Солтис, С. Зубков, А. Лузецька, Д. Керелюк, К. Пасєка.

присутня); С. Хриптул стала членкою в Інсінґер, 1939 р.

Пані О. Масиник в ширших деталях подала опис кожної членкині зокрема зазначуючи пости, які членкині занимали в товариствах, підкреслюючи їх великий вклад в працю Союзу Українок Канади. Л. Черепущак прещеплювала корсажі, а добр. Мороз вручувала грамоти.

Предсідниця покликала Е. Фекулу, яка відчитала всіх бувших голів відділу Доньки України, як також тих, які одержали грамоти та були вшановані в раніших роках. Слідувало вшанування чотирьох довголітніх членок, які вже з причини віку та недуги не є активними в товаристві. Доручено їм живі рожі. Ними є пані: А. Іванюк, К. Козакевич, М. Залуцька, А. Матуляк.

Історію відділу Доньки України прочитала пані А. Зенчишин з сердечним почуттям, складаючи щиру подяку піонеркам-основателькам та вдячність всім членкиням за продовження багатоцінної праці. К. Пасека представила гостю бесідницю К. Шолтер, голову провінційної Екзекутиви.

Пані К. Шолтер привітавши членство з 45-літтям існування товариства, короткою зупинилася над історією Союзу Українок Канади, зазначуючи цілі організації СУК та сильно підкреслювала обов'язки членкинь до своєї організації, звертаючи увагу на діяльність в сучасному суспільстві. Закінчуючи свою доповідь до молодих матерів, ставати в ряди членства, користати зі всього придбаного нам нашими основательками та передавати те багатство нашим родинам.

А. Ваврух відчитала привіти від пані К. Міськів з Едмонтону — одної з перших голів товариста та пані Н. Ґаврилюк з Мишон, Б.К. — бувшої членкині товариства. Усні привіти склали пані Чеберяк — від товариства Мус Джо, Саск. та пані Т. Марунчак — від то. ОУК в Реджайні.

Кінцеве слово сказав о. Н. К. Мороз, настоятель громади Зіслання св. Духа в Реджайні. Підкреслив заслуги жіноцтва Союзу Українок та подякував всім учасникам, а зокрема тим, що зайнялися підготуванням ювілейного свята 45-ліття Побажав всім кріпкого здоров'я до дальшої праці та відспівано „На многії літа".

На прохання пані А. Мудрої, яка не була присутня через недугу, о. Мороз прочитав її щирий написаний лист.

Свято закінчено чайним прийняттям. Наливали чай Д. Ґреґорі і О. Патрилюк. При реєстрації прислугувула Ґ. Кушнір.

О. Мороз — корес. секр.

ПРЕЗИДІЯ ЮВІЛЕЮ ПРИ СТОЛІ. Зліва: С. Хриптул — предсідниця, С. Анклевич — голова Товариства, К. Шолтер — голова Провінційної Екзекутиви, добр. О. Мороз — корес. секретарка.

Основательки вшановані та нагороджені почесним головством. Зліва: А. Мудра, О. Марчук, М. Корпан.

УСПІШНИЙ РІК ПРАЦІ КОМІТЕТУ МУЗЕЙНОЇ ФУНДАЦІЇ

Канора, Саск.

Комітет Музейної Фундації при жіночім товаристві ім. Марії Маркович у Канорі, Саск., який був покликаний до життя 1971 року, виконав успішно свою заплянову працю в користь Музейної Фундації Союзу Українок Канади.

В програму праці Комітету входили різні проєкти, як: культурно-освітні вечорки, членські бінга, перекуски, випродаж печива та збирання індивідуальних пожертв. Також відбулася членська вечеря, під час якої були виставлені музейної вартости експонати, які свого часу було зібрано в Канорі й околиці, а опісля були відвезені пані Катериною Лабюк до головного Музею у Саскатуні. Ці проєкти принесли нам подвійну користь — користь фінансову й користь більшого усвідомлення й зрозуміння вартости збереження наших народньо-мистецьких скарбів у відповідному новозбудованому музейному будинку Союзу Українок Канади.

При цьому треба відмітити один вечерок, який відбувся 29-го жовтня 1972 року, о год. 7.30 ввечорі, в Народнім Домі. Цього вечора п-во Микола й Катерина Лабюки — обидвоє учителі вищої школи в Канорі — висвітлювали діяпозитиви зі своєї і їх матері Єлисавети подорожі по Україні й Голляндії. Висвітлювання діяпозитивів і коментарі до них п. Миколи Лабюка були дуже цікаві, а переповнена заля людей виявила своє живе заінтересування. На закінчення членки Комітету подали всім присутнім перекуску, з якої увесь дохід був призначений на Музейну Фундацію. Також під час перекуски присутні мали змогу оглядати українські мистецькі вироби, як: різьбу, кераміку, й ручно ткані килими, які п-во Лабюки привезли зі собою з України, як дар від своєї рідні. На цьому місці членки Комітету складають п-ву Лабюкам щиросердечну подяку за їх труд, який вони поклали на тому вечорку.

6-го жовтня 1972 року наш Комітет зі своєї пророблені праці вислав до Музейної Фундації Союзу Українок в Саскатуні першу частину в сумі $840.49, а другу частину придбаних фондів на ту саму ціль вислав 19-го грудня 1972 року в сумі $249.51, то разом Комітет вислав в імені жіночого Товариства ім. Марії Маркович в Канорі суму $1,090.00.

КОМІТЕТ МУЗЕЙНОЇ ФУНДАЦІЇ ЗА 1972 РІК У КАНОРІ, САСК. Зліва направо: Єлисавета Лабюк — секретарка-скарбничка, Анна Полович, добр. Ольга Бойчук, Дарія Ортинська — голова, і Ірина Щигол.

Цей Комітет Музейної Фундації на 1972 рік складався з таких членнок: Дарія Ортинська — голова, Катерина Лабюк — секретарка-скарбничка , члени: Єлисавета Лабюк, Анна Полович, Ірина Щигол і добр. Ольга Бойчук.

На закінчення своєї праці Комітет складає оцим щиру подяку всім тим членкам, які в якийбудь спосіб допомагали нам так успішно закінчити заплянову на 1972 рік працю в користь Музейної Фундації Союзу Українок Канади.

Ми віримо, що ця праця в нашому відділі в Канорі продовжатиметься дальше, а те, що зроблено в нас дасть заохоту й іншим відділам в Канаді попрацювати, щоб започатковане діло якнайскорше можна довести до щасливого завершення.

Ольга Бойчук

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Реджайна, Саск.

В неділю, 18-го лютого 1973 р. у відділі Союзу Українок ім. Доньки України, заходами культ.-освітнього комітету під проводом пані С. Криптул відбулись святочні сходини, присвячені роковинам Лесі Українки і журнала „Промінь".

Сходини почато молитвою, яку провів о. прот. Н. Мороз. Програму свята відкрила пані С. Анклевич, пояснила значення і цінність таких сходин.

Реферат про життя і творчість поетки, який був дуже добре опрацьований, прочитала пані Ольга Масиник з почуттям і розумінням тих ідеалів, якими жила й яким служила ціле життя Леся Українка.

Друга частина сходин була присвячена нашому журналові „Промінь". Доповідь про завдання журнала та його хоч і не довгу, але цікаву історію опрацювала референтка Н. Зенчишин. Вона сказала, що наш журнал стоїть на сторожі культурних цінностей нашого народу і нашої організації та зробила заклик до присутніх, щоб підтримували журнал морально і фінансово. По цім слідувало слово прот. Н. Мороза, в якім він підкреслив значення роковин поетки, про її талант, яким збагачено культурну скарбницю українського народу. Кожний нарід має своїх великих людей у різних ділянках життя і чим більше їх у кожного народу, тим вище стоїть такий нарід у своїй культурній вартості.

Пані С. Крептул склала подяку учасникам свята. На закінчення програми голова відділу пані Анклевич попросила присутніх залишитись на чай. В той самій час була розіграв-

ка на ковдру, що її запроектувала референтка журнала, Н. Зенчишин.

Приходу з розігравки ковдри було $100.00, з чого призначено на Рідношкільну Фундацію ім. В. Сарчука — $50.00, на журнал $50.00, з чаю $15.85. Тож наш прес. фонд з нагоди таких роковин, а зокрема в часі кампанії за новими передплатниками є $65.85, як також дві нових передплатниць придбано того дня. Складаємо подяку паням, які шили ковдру на розігравку, а саме — К. Пасєкі, А. Боднарчук, А. Ваврух і Н. Зенчишин. Щира подяка всім, що причинились до успіху наших сходин.

Н. З. — рефер. „Променя"

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Тандер Бей, Онт.

Кожного року в місяці лютім українське жіноцтво присвячує один день, щоб ушанувати пам'ять Лесі Українки.

Дехто може спитати — чому то ми щорічно повторюємо одно і те саме. У наших змаганнях за збереження нашої ідентичности і досягнення кращої національної майбутности є конечним створити культ працівників мистецтва, різноманітної у своїх жанрах літератури. У струмках тих праць завжди знайдемо життєдайну поживу для наших національних прагнень і мрій, і велич гарячих слів, що насталюватимуть нашу силу і волю до здійснення тих мрій.

Леся Українка була ясною і жаркою зіркою на поетичному небосхилі українського народу і в тягу свого короткого життя своїми променистими словами постійно закликала нас до боротьби за наші народні ідеали.

Кожне свято улаштоване в її пам'ять навіває на нас дух її незломної волі до боротьби зі злом, для добра нашого народу.

З цими думками жіночий відділ С.У.К. ім. Олени Пчілки відкрив свою святочну програму 25-го лютого 1973 р.

Пані Зіна Змієвська з великим чуттям і хистом прочитала про життя; громадську діяльність, літературну творчість, та постійне змагання з невблаганною недугою Лесі Українки.

Пані Орися Яремчук віддеклямувала „На спомин товаришці". Пані Софії Мендик відчитала „Ра Менеїс", добр. Анна Змієвська вибрала поему Лесі Українки „Мрія".

Закінчуючи програму, голова, пані Варвара Бойко подякувала всім за участь і попросила всіх залишитися на перекуску.

Збірка на Святі Л. Українки присвячена на пресовий фонд „Променя", і на заклик о. Павла Змієвського присутні зложили 28.00 дол. на цю ціль.

Анн Стасів, секр.

ПЕРЕДРІЗДВЯНА ЧЛЕНСЬКА ВЕЧЕРЯ

Гамільтон, Онт.

Як кожного, так і цього року в Гамільтоні увійшла вже у традицію, так звана, передріздвяна Членська Вечеря. Відбулась вона заходами відділу Союзу Українок ім. Лесі Українки у ресторані Джордж на Бартон вулиці. Це дає нагоду всім разом засісти до столів разом з нашими господинями. Такий вечір відбувся 18 грудня 1972 року в присутности 72 членкинь.

Деякі пані убрались в довгі сукні. При дверях вітала членкинь голова відділу пані Марія Пасека. Столи були застелені гарними обрусами і прикрашені квітами та засвіченими свічками. Голова відділу пані Пасека привітала членкинь і попросила засісти за столи, представила головний стіл і управу відділу на 1973 р. та гостей.

Прот. В. Федак провів молитву. Вечеря проходила в добрім настрої. Голова відділу пані Пасека піднесла тост до королевої і попросила до сова прот. В. Федака, який у своїм слові підкреслив ролю жінки в громаді та закликав до дальшої праці. Голова громади п. Кубрак склав подяку за співпрацю з громадою та фінансову піддержку і вручив грамоту від громади св. Володимира в Гамільтоні. Від відділу ТУС склав привіт п. М. Серватюк і побажав успіху у дальшій праці.

Наше т-во спільно з відділом ТУС причинились до відновлення церковної залі, яка коштувала нас $21,500.00.

На закінчення пані Пасека пояснила, що ця вечеря присвячена спеціяльно для піддержки журнала „Промінь" і попросила референтку Балу провести збірку, яка принесла $57.00, за що управа відділу виеловлює сердечну подяку. По цім членкині обмінялись подарунками.

Подала Марія Пелеп'як

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Кемсак, Саск.

Вже так є прийнято, що український народ вшановує своїх визначних найкращих письменників і провідників народу.

У місяці лютому ц. р. і наш відділ імені Софії Русової вшановував заслуги і творчість Лесі Українки для українського народу. З ранку була відправлена Служба Божа, а після Служби Божої, жіноче товариство запросило всіх на спільну перекуску і чайок. Після перекуски голова відділу Ліна Боднар вступним словом відкрила свято вшанування Лесі Українки, та попросила добр. Анну Пук відчитати кілька поем Лесі Українки. Пані Марселя Ковалишин відчитала реферат про „Творчий і життевий шлях Лесі Українки!.. Реферат був дуже змістовний і в легкій українській мові, що в багатьох викликав сльози на очах. Вона вказала як Леся Українка любила свою Матір-Україну перебуваючи на лікуванні на чужині словам:

„Кохана стороно моя
Далекій Рідний Краю!
Що раз згадаю я тебе,
То й казку цю згадаю".

Ця казка була про велетня, що мав величезну силу, бо згадується так: „Той велет сильний був колись не тілом, а духом". Лесі Українки поезія, це була сила живого творчого слова, що будила український народ до успішної праці. Тому український народ своїх співців-поетів вшановує відчитами і академіями, бо вони надавали тон життя духового і національного своєму народові.

Дальше пані Ліна Боднар попросила о. Ярослава Пука до заключного слова. Отець Ярослав Пук у своїм слові сказав: Наколи б український народ не мав таких велтенів духових і національних, як Княгиня Ольга, що перша прийняла віру Христову, Володимира Великого — хрестителя українського народу, що дав нам символ державности — Тризуб з хрестом, Ярослава Мудрого і

Мономаха, що дали кодекс права українському народові, літописця Нестора, Митр. Іларіона, Могилу, гетьманів: Богдана, Мазепу, Котляревського, Шевченка, Франка та інших, то як би та історія сьогодні виглядала? Але через тих велетнів духових і національних, ми маємо сьогодні ту глибоку криницю — духову і національну, з якої черпаємо ту воду вічно живу і тут нею живемо у прибраній нашій батьківщині — Канаді. Дальше отець подякував за гарний реферат пані Марцелі Ковалишин і всім учасникам свята.

Пані М. Ковалишин зробила заклик, щоб присутні склали пожертву на пресовий фонд журнала „Промінь" та щиросердечо подякувала жертводавцям.

Марцеля Ковалишин, секр.

З НАГОДИ ДНЯ УРОДИН

Гафія Лучак (посередині) з сестрами в Україні.

Пише нам довголітня і заслужена членкиня жіночого т-ва у Мирнам, пані Гафія Личак, що вона зустрічала день своїх 68 уродин в Україні і з тієї нагоди засилає $10.00 на журнал „Промінь".

Довгі роки пані Гафія Личак мріяла поїхати в Україну, якої вона ніколи не забувала і коли виконувала в Мирнам громадську роботу, то все вірила, що робить це для України.

„Мої уродини — пише пані Личак — припадали 2-го і того дня я їхала Дніпром з Києва до Канева, щоб поклонитись могилі Шевченка. Там ми склали квіти перед пам'ятником. На другу неділю я була вже у Львові. Відвідала музей Івана Франка в тім домі де колись письменник жив. Побували на кладовищі, склали квіти на могилі Франка. Зі Львова поїхала я до Черновець і тут мене стрінули рідні сестри. Була це велика радісна зустріч. А відтак я поїхала на коротку візиту в рідне село і там зустрічала близьку і дальшу родину. Все це було дуже зворушливе. Я дуже вдячна Богові, що здорова повернулася додому в Канаду. І з нагоди мого побуту в Україні та дня моїх уродин там засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Гафія Личак

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Валей, Б.К.

У неділю, 4-го березня, стараннями місцевого відділу ім. Ольги Кобилянської у Валей було влаштовано свято Лесі Українки, яке відбулося після Богослуження в Українському Православному Центрі. Перед концертовою програмою працьовиті членкині гостинно почастували всіх присутніх смачним обідом, після якого на щирий і патріотичний заклик нашого о. прот. Петра Блажука, вдалося з добрим успіхом перевести збірку на наш цінний жіночий журнал „Промінь". Таку збірку перевели пані Марія Боднарчук і Анна Сигикало, яка принесла 46.00 дол. Після чого пані А. Сигикало, як референтка, щиро подякувала усім щирим жертводавцям за їх добре діло на „Промінь".

Святочну академію про Лесю Українку розпочато канадійським гимном: О. Канадо, що було відспівано церковним хором під проводом пані А. Залубняк, а про значення свята і його ціль у своїм вступнім і змістовнім слові обширніше сказав о. настоятель, вказуючи на те, що „Леся Українка ціле своє життя боролася за найкращі ідеали свого українського народу і своєї Неньки-України". Після чого було відспівано дуже гарно і вдало кілька пісень нашим церковним хором під диригентурою повище згаданої диригентки, яка невтомно працює з її хористами, для звеличання милозвучної української пісні і музики всяких таких національних і культурно - освітніх святкувань, що являються своєрідними утіхами, і дорогим скарбом для нашого українського народу у вільному світі.

Дуже змістовний по цім реферат перечитала пані Анна Сигикало — референтка журналу „Промінь", яка грунтовно у своїм рефераті переповіла про поетичну творчість Лесі Українки. Шановна доповідачка закінчуючи свою промову вказала, що „Леся Українка, як і Ольга Кобилянська свідомо виводила українську літературу з обмеженого свого національного кола в безмежні простори світової літератури, а нею разом і ті національні ідеї визвольної боротьби України бути своїм паном своєї землі і своєї багатющої культури. Оця насичена національна ідейність і безкомпромісовість у боротьбі за свою справу Леся Українка — це взірець для кожного громадянина, що любить свій край, народ і його культуру". Усі присутні на цім святі Лесі Українки були вповні задоволені, що мали змогу вислухати такої цінної доповіді.

Свято закінчилося відспіванням національних гимнів канадійського й українського. Всі розійшлись по домах в повнім піднесені і бадьорому настрої.

Анна Сигикало, референтка

У РОКОВИНИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Гамільтон, Онт.

Старанням культурно - освітнього комітету у відділі Союзу ім. Лесі Українки, відбувся 19-го лютого 1973 року вечір присвячений роковинам Лесі Українки.

Імпрези відбулася в залі при Соборі св. Володимира. На столі, застеленим вишиваним обрусом, прикрашеним квітами стояв убраний рушником портрет Лесі Українки.

Програму свята відкрила привітальним словом пані В. Логин. Вступне слово виголосила пані Анна Токарик. Програмою керувала добр. П. Федак. Вірш — „Товаришці на спомин" прочитала пані Ґеня Гребенюк; „Минаю я було долини й гори" прочитала пані А. Дудар; „Лесі Українці" — написав Володимир Сосюра, прочитала пані Віра Сіренко. Доповідь про Лесю Українку, епізод похорону, прочитала пані В. Логин. Кінцеве слово сказала голова відділу пані Марія Пасека. Вона склала подяку членкиням та гостям і попросила скласти пожертву на фонд журнала „Промінь". Збіркою зайнялись — добр. П. Федак і пані А. Токарик. Зібрано $38.00. По цім відбулось чайне прийняття. Поданням чаю зайнялись Д. Загарий і С. Дудар.

Подала **Марія Пелеп'як**

20-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ВІДДІЛУ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Стінен, Саск.

Неділя, 10 грудня, 1972 року залишиться незабутнім днем для членок відділу ім. Княгині Ольги в Стінен. Того дня наш відділ святкував 20-літній ювілей своєї діяльности.

Це свято, як годиться, почалось відслуженням Молебня в Церкви св. Димитрія за здоров'я членок. На закінчення Молебня прот. Хруставка виголосив теплий привіт, а хор відспівав многоліття. Хор складається більшістю з членкинь нашого товариства. По відправі всі зійшлися до церковної залі на спільну вечерю. Заля і столи на це свято були гарно вдекоровані. Головний стіл був накритий вишиваним обрусом, на якім стояв ювілейний торт, свічки, квіти та колачі, що їх спекла пані М. Андрушко, а торт пані С. Старанко. На стіні висів образ „Княгині Ольги і був гарно вдекорований, хрест, герб, смолоскип з написом 20-літний ювілей відділу Княгині Ольги. Декорація образа виконали голова пані М. Круковська і заступниця пані А. Козмінюк. За цим столом засіли членки, бувші голови, прот. Хруставка, співаки. Коли вже всі гості засіли за столом, голова відділу попросила гостей відспівати молитву, о. парох поблагословив страви.

Святочну вечерю було закінчено молитвою.

Хор проспівав дві пісні: „Як славен наш Господь в Сіоні", і гимн С.У.К. Після короткої перерви, голова відділу М. Круковська відкрила святочну програму, привітала членок, тих що були від самих початків, як також і всіх членок відділу, які прибули на цей ювілей та всіх учасників свята. В пошану померлих була хвилева мовчанка, а так всі присутні відспівали „Вічная Пам'ять". По цім голова відділу попросила пані Козмінюк, представити бувших голів. Нашою першою головою була Софія Охітва. Вона тепер живе в Ванкувері. Дуже жалуємо, що вона не могла прибути тож ми відспівали їй многоліття. Наступні голови М. Вигнан, М. Козмінюк, Д. Гунко яка була головою 11 років, тепер живе в Сван Ривері. Вони обидві прибули на це свято.

Пані Гайдамака причепила пані М. Круковській корсаж Голова відділу склала подяку заступниці всім членкиням, за їх працю в товаристві і громаді. Оксана Цуркан, Л. Цуркан і Н. Анака причепили корсажі всім членкиням нашого відділу.

Пані А. Ковальчук прочитала протокол перших зборів жіночого товариства з дня 8 листопада 1952 року і про діяльність за 20 років. По цім Марта Маленка прочитала реферат про Княгиню Ольгу — бувшу володарку України. Відтак слідували від церковної громади — склав голова пан О. Анака, в якім підкреслив заслуги жіночого товариства, що своєю працею, допомагало громаді фінансово. Наступним промовцем був прот. Хруставка, який склав сердечну подяку жіночій організації за спільну працю, яку воно виконує при церкві. Тут ще один старенький склав подяку трудолюбивим жінкам за всі щирі старання, нехай Всемогучий Господь і надалі обдаровує членкинь здоров'ям, у користь нашої Православної Церкви в Стінен. Кінцеве слово виголосила голова Круковська, склавши щиру подяку членкиням і всім гостям. Ювілей закінчено молитвою „Достойно є". По цім відбулось чайне прийняття і роздача ювілейного торта. Взято кілька знимок на спомин цього ювілею.

З нагоди цього свята учасниці склали $30.55 на пресовий фонд журнала „Промінь". Щира подяка жертводавцям. **Є. Маленкі**

МИЛА НЕСПОДІВАНКА В МОНТРЕАЛІ

В неділю, 1-го жовтня 1972 в залі Собору Св. Софії в Монтреалі, Кве., родина, приятелі і членки Союзу Українок Канади відділ „Доньки України" улаштували милу несподіванку для пані Анни Прокопюк з приводу відзначення 65-літнього ювілею з дня народження. Господинею цього ювілею була пані Стефанія Кульба, голова відділу „Доньки України", до якої організації шановна ювілятка належить вже поверх 40 літ.

Після молитви і вступного слова, наймолодша унучка ювілятки вручила їй букет рож з приводу цього великого дня. Усний привіт відділу „Доньки України" передала секретарка, пані Зеновія Гоменок. Від відділу ім. „Ганни Барвінок" був прочитаний писемний привіт, а привіт від родини зложив її внук Тарас Кушнір. Дарунок від родини для ювілятки передали її донечки, пані Марія Кушнір і пані Ольга Каз, а від присутних дарунок передала пані Ніна Черіба.

Дуже змістовну і знаменито приготовану промову про життя пані Анни Прокопюк виголосив о. д-р Володимир Слюзар, який від самого початку життя ювілятки в Монтреалі знає дуже добре родину пані Анни Прокопюк. У своїй промові о. Володимир заявив, що шановна ювілятка, як та мурашка, завжди цікавилася і дальше цікавиться чистотою в церкві і вже довгі літа працює в Церковному Комітеті, який взяв собі за обов'язок відповідальність за прикрасу Собору Св. Софії в Монтреалі. Підкреслив шановний отець, що на тім її праця в відділі не кінчиться. Де треба помочі і рук там і побачимо пані Анну Прокопюк. Її мила вдача, добре відношення і приємний характер зродив для ювілятки дуже багато приятелів і вона тішиться популярністю не тільки в громаді Собору Св. Софії і в Союзі Українок Канади відділ „Доньки України" а рівнож і в цілім суспільстві міста Монтреалу.

Пані Анна Прокопюк вже довгі літа вдовою, яка зуміла в християнськім і національнім дусі виховати своїх дітей і також і далі помагає виховувати свої внуки як личить добрій українській бабусі. Після цих слів отця говорила пані Катерина Валентин, яка закликала присутніх гостей зложити щиру пожертву на потреби Церковного Комітету при відділі „Доньки України".

Після приємної гостини так як розпочато ювілей молитвою так і закінчено, яку перевів о. Ігор Куташ. Велика подяка належиться слідуючим панам, які зайнялися цією ювілейною імпрезою їх доброї і довголітньої приятельки, а це: Наталці Романишин, Марії Гнатів, Марії Пушкар, Теклі Дребот, Олі Пасіні і Ніні Черибі. З приводу цього ювілею пані Анна Прокопюк склала пожертву на потреби С.У.К. „Доньки України" в сумі $20.00, на Собор Св. Софії $20.00, на журнал „Промінь" $25.00 і $10.00 до Церковного Комітету при відділі.

В імені відділу „Доньки України" в Монтреалі бажаємо пані А. Прокопюк ще довгі літа проживати при доброму здоров'ю в родинному затишку та надалі так щиро і віддано працювати для нашого відділу, як вона вже робила і робить більш як 40 літ. **Членка відділу**

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

НОРТ БЕТЛФОРД, САСК.

Відділ ім. Олени Пчілки

Річні збори відділу відбулися 20-го листопада 1972 р. в церковній залі Св. Івана. Повний склад заряду доповнено 17-го грудня. Збори відкрила голова пані Докія Кідрачук молитвою, а хвилинною мовчанкою вшановано членку, що відійшла у вічність. Звіт діяльности перечитала секр. Марія Саранчук. Звіти голови та комітетів виказали поважну працю членок за рік 1972. Голова подякувала зарядові, комітетам та членкам і прихильникам за їх працю і кооперацію впродовж року.

Діяльність: відділ відбув 10 місячних зборів і 4 засідань. З освітньої діяльности: членки приготовили святу вечер'ю, брали участь в панахиді і програмі в пам'ять Тараса Шевченка, також в програмі Свята Книжки, День Подяки і День Студента. Програму закінчено цікавою доповіддю пана Д. Гарасима про візиту на рідну землю. Членки приготовляли обід і вечер'ю для сумківців під час окружного з'їзду округи „Верховина". Відділ гостив п-во Цьонів з Блейн Лейку, Саск., які мали діяпозитиви і цікаву доповідь з своєї подорожі в Україну.

Під час льокального святкування „Територіял Дейз" наш відділ був репрезентований в контесті королеви. Пані Марія Тимофійчук зістала першою принцесою в контесті.

Вислано делеґаток на показові лекції навчання української мови як також на „Воркшоп", які відбулися в Саскатуні. Висвітлено діяпозитиви і „тейп" про традиційні Українські Різдв'яні святкування. Цей комплет отримано з централі.

Членки набули ляльку в розмірі около 24 цалі висоти, яку вбрано в автентичний стрій і дано на розігравку.

Добродійна праця: членки брали участь в хорі який подав дві українські коляди на „Керол Фестивал" приніс з якого передано для „Селвийшон Армії".

Членки гостили перекускою і прийняли на нічліг около 40 студентів питомців інституту ім. П. Могили після їхнього Різдвяного концерту в Норт Бетлфорд. Відвідали „Ривер Гайтс Лодж" — дім для старших і гостили їх діяпозитивами подорожі до „Гаваї" і перекускою.

11-го листопада вшановано полеглих у світових війнах покладенням вінка біля пам'ятника. Членки носили кошики свяченого на Великдень українським пацієнтам в місцевому шпиталю. Підтримуємо українську і рідну школи в церковній залі, в якій навчає членка добр. Г. Зузак. Пожертвували грошеву поміч для провадження розговірної української мови в місцевій вищій школі, де наукою керує членка пані Т. Левчук. Вибрано комітет для створення молодшого відділу СУМК. Подаровано гроші на покриття коштів „тейп рекорду", який вживають в навчанню українських танків.

Заходом відділу відбулися слідуючі підприємства: 3 весільних вечері; церковний празник; ювілейна вечер'я; 2 пущень; Великодне печиво; осінний базар, 5 перекусок.

Відділ жертвував на такі цілі: церкву, стипендії для студентів української мови позаочної кляси, оселю „Зелений Гай" у Вакав, Саск., „Промінь", Фундацію В. Сарчука, Фундацію Ю. Стечишина, Колегію, Музейний Фонд С.У.К., Рідну Школу, СУМК та „Юнайтед епіл".

Фінансовий звіт: з 1971 р. осталось — $3,310.03, приходи у 1972 р. — $4,343.04, розходи — $3,466.24, в касі осталось $4,186.83.

Заряд на 1973 рік: Уступивша голова — Докія Кіндрачук, голова і заступниця (по черзі) — Савеля Харко, Анелька Ничик, Оля Майбук, Тетяна Левчук, секр. — Марія Саранчук, заст. секр. — Марія Сохацька, касирка — Савеля Лазарович. Культурно-освітня реф. — С. Лазарович, Контрольна комісія — Марія Бендас, О. Іванчук, Т. Савчук. Пресова кореспондентка — М Бендас. Реф. журналу „Промінь" і архіви — Марія Гарасимів. Комітети: шпиталю — Геня Галевич, Катерина Друль; печива — Анна Срайко, Ф. Параниця, К. Бодак, А. Завальська, М. Чижевська, Т. Савчук; Музейної фундації — добр. Г. Зузак, Марія Сохацька, представниці до КУК — Катерина Маліцка, Докія Кіндрачук, Мих. Войтюк; шиття: Катерина Друль, Марія Войтюк, Анна Кіндрачук; господині: К. Друль (головна), М. Гарасимів, М. Сохацька, А. Завальська, М. Тимко, М. Грамяк; телефонічний — А. Токарик, М. Гарасимів, М. Тимофійчук, Ф. Параниця.

Марія Саранчук, секр.

ЕДМОНТОН, АЛТА

Відділ ім. Кн. Ольги

Річні збори відділу відбулися при церкві Св. Михаїла 3-го грудня 1972 року. Присутніх членок було 31. Збори відкрила голова пані Марія Попович. Предсідницею була добр. Н. Стус а секретаркою Надя Жмурко. По молитві, яку провів о. Стус привітав членок і побажав успіхів у нарадах.

Урядниці управи та голови комітетів давали звіти з цілорічної діяльности. Впродовж року відбулось 9 місячних зборів і трое засідань заряду. Імпрези, які відбулись упродовж року: Концерт Рідної Школи на Св. Миколая, членки приготовили Йорданську Святу Вечерю, спільне свячене. Учителька пані Звоздецька вчила своїх учнів писати писанки перед Великоднем. На День Матері відбувся концерт, якого програму виповняли учні Рідної Школи. Членки улаштовували перед Великоднем випродаж домашнього печива і писанок в крамниці Симпсон, два бінго, включно з базарем, випродажем домашнього печива, ручних робіт і українських страв, ходили колядувати з членами церковної громади. Улаштували обід в честь наших оо. парохів, який відбувся в залі під церквою — прощали митр. о. Василіва, а вітали о. І. Стуса. Членки приготовили обід на храм в день Св. Михаїла, приготовляли інші обіди, як весільні,, ювілейні і похоронні, під час сповіді і Св. Причастя членки приготовили для дітей перекуску в залі під церквою.

Т-во склало пожертви: на місцеву церкву 5,000.00, членки постарали багато речей, яких було дуже потрібно, зробили великий стіл до кухні, купили 10 крісел до кухні, поробили шафи, вишили два обруси на престоли. Добродійний комітет відвідував хворих у шпиталях і домах. Церковний комітет дбає про чистоту в церкві. Референтка журнала пані Параска Стефанюк, при-

дбала цього року (1972 року) 11 нових передплатниць на журнал „Промінь".

Фінансовий звіт: З року 1971 осталось в касі $1,892.17, приходи в 1972 — $2,097.77, розходи — $7,975.84, в касі осталось $2,007.10.

Заряд відділу на 1973 р. був перевибраний у повнім складі: голова — М. Попович, заст. голови — Анна Звоздецька, рекордова секретарка — Фіона Тарнавець, кореспонд. секр. — Василина Клапій, анг. мовн. — Оля Хижан, касирка — Софія Павлюк. Контрольна Комісія — Катерина Волох, Софія Турта, Текля Панчишин. Церковний комітет — Марія Зачернюк, Марія Сорохан. Базаровий комітет — Дора Воронюк, Анна Звоздецька, Фіона Тарнавець. Шкільний комітет — Оля Хижан, Софія Павлюк, Софія Турта і Король. До не дільної школи вибрано добр. Н. Стус, яка мала б нагляд над школою. Бінговий комітет — Дора Татарчук і Галя Михальчук.

Василина Клапій, секр.

ВИНЯРД, САСК.

Відділ ім. Доньки України

Діяльність нашого відділу в 1972 році була в міру наших сил досить активна. З початком осіннього сезону ми улаштували невеличке прийняття для дітей — Святого Миколая. В часі Різдвяних Свят членки ходили з колядою на місцеву церкву. За рік відбулось девять місячних зборів і 2 надзвичайних засідань заряду.

Членки взяли участь у Спільній Світовій Молитві. Улаштували базар великодного печива і писанок, осінній базар, випродаж домашнього печива, шиття, українських вишивок і розігравку, приготовили обід на Спільне Свячене і програму на День Матері. Приготовили три поминальних обіди, видали вечерю для двох весільних прийнять. Улаштували прощальний обід для відходячого священика о. А. Тетеренка з родиною. В день храмового свята приготовили прийняття для нового священика о. О. Гупки і добродійки. Членки відвідували хворих у шпиталі, засилали „нев'янучі квіти" для померлих.

З наших скромних фінансів ми дали нагороду для студента української мови в державній школі. В нашій касі ми мали при кінці року $1,895.89 і ці гроші ми рішили дати громаді на докінчення місцевої Церкви.

Заряд відділу на 1973-тий рік: голова — Наталя Іванишин, уступивша голова — Софія Пилипів, заступниця голови — Василина Грушка, рекорд. секретарка — Віра Сеньків, заст. секретарки — Софія Пилипів, касирка — Єлисавета Попович. Контрольна комісія — Стефанія Кушнірук, Емілія Калин, Стефанія Гусак. Господині — Еміля Сторож, Юлія Дмитрук, Емілія Калин, Стефанія Кушнірук. Сестриці до церкви — Софія Пилипів і Софія Кушнірук.

В. Грушка, секр.

ВОТЕРФОРД, ОНТ.

Відділ ім. Л. Українки

Річні збори відділу відбулись 6-го грудня 1972 року в залі УГПЦ у Вотерфорді. Предсідницею зборів була пані Рузя Галик, а секретаркою пані Леся Галик. Праця в жіночім т-ві, як і попередніми роками, так і цього року була активна. Треба дати признання членам, що так щиро працювали.

Впродовж року відбулось 8 місячних зборів, трое засідань заряду. Членки обдарували діточок на св. Миколая подаруночками, приготовили Йорданську Святу Вечерю, роковини Лесі Українки, взяли участь у програмі роковин Шевченка. В День Матері обдарували матерів квітами. Приготовили і видали перекуску по сповіді і Причасті дітей. Приготовили спільне свячене. В нас відбулась Візитація, храмове свято, під час місії членки приготовляли перекуску. Відбувся в нас Окружний З'їзд Союзу Українок Східньої Екзекутиви, членки видали обід, а пізніше ще й перекуску, приготовили обіди на 4 похорони, один поминальний обід, 5 вечер, 3 весільних прийнять, випродаж домашнього печива і три пирогові вечері.

Фінансовий звіт — З 1971 року осталось у касі — $729.48, приходи в 1972 році — $3,607.34, розходи — $3,116.21, осталось — $1,220.61. Склали пожертви: до церковної громади $1,100.00, на організацію поборювання недуги рака — $28.05, на потреби хористам — $67.19, на журнал „Промінь" — $30.00, бюджет до централі — $80.00, квіти до Божого Дому, вислали делегатку до Вотерлю на храмове свято і делегатку до Брентфорду на їх 25-літній ювілей заснування Церкви. Відвідуємо хворих у шпиталі і висилаємо їм квіти.

Заряд відділу на 1973-тій рік: — голова — Ала Федченко, заступ. голови — П. Кольма і С. Козира, рекорд. секр. П. Шербень, касирка — Я. Ґулька, фінанс. секр. — Леся Галик. Відвідування хворих — Рузя Галик і Оля Андрушко. Кореспондентка — Рузя Галик. Контрольна комісія — Рузя Свидорович, Марія Шебель і Марселя Ґулька.

Рузя Галик, кореспонд.

МЕНЗІ, МАН.

Відділ ім. Лесі України

Річні збори відділу відбулися в домі п-тва Олекси і Розалії Пелешок. Присутних членок було 10. Предсідницею зборів була голова Мірта Друль, секретаркою — Розалія Пелешок. Голова відкрила збори організаційною молитвою.

Слідували звіти з річної діяльности товариства за минулий рік. Голова подякувала членкам за їх поміч і за кооперацію. За рік відділ відбув 10 місячних зборів, обід на празник, спільна вечеря, 2 бенкети, весняний чай і продаж ручної роботи. Членкині також працюють при церкві, ходять колядувати під час Різдвяних свят.

Відділ жертвував на Народний Дім, на церкву, на Колегію св. Андрея, на СУМК, на фонди до централі, на музейну фундацію, Червоний Хрест і на Марч оф даймс.

Фінансовий звіт: осталося в касі з 1971 — $1,048.19, приходи в 1972 — $1,226.46, розходи $1,191.18, остається в касі $1,083.47.

На 1973 рік 13 членок зложило членські вкладки.

Заряд на 1973 рік такий: голова — Юська Друль, заст. голови — Михайлина Чвалюк, кореспонд. секретарка — Розалія Пелешок, касирка — Мір-Друль, фінан. секретака — Настя Друль, референтка архіву Наталя Пелешок, гардеробчиця — Марія Друль. Контрольна комісія — Каська Друль, Емілія Пелешок. Господині — Наталя Скоцеляс, Наталя Пелешок, Марія Друль, Марія Чвалюк і Юзефа Друль.

Розалія Пелешок, секр.

ШІГО, САСК.

Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори відділу відбулись 6-го грудня 1972 року в домі голови пані Марії Кирилюк. Збори відкрила голова тихою молитвою; присутніх членок було 17. У своїм слові голова склала подяку зарядові членкам за співпрацю та згідливість у всіх обов'язках. Предсідницею зборів була пані Катерина Рудей, а Ангелина Мороз секретаркою. Прочитано протокол з попередніх річних зборів. Слідували звіти членок заряду.

Звітували: касирка Гафія Клевчук, контрольна комісія — Фіялка Клевчук в заступництві о. Семотюка, домашньої економіки — Ангеля Мороз і Василина Коропатніцька; комітет відвідування хворих — С. Стадник і Гафія Скигар — посилали квіти хворим та картки побажанць, відвідували хворих в шпиталі і домі старших громадян.

Діяльність т-ва: Впродовж року відбулось 8 місячних зборів і одно засідання заряду. Сповнили свій буджет до централі та жертвували на народні цілі. Ми старались, щоб були потрібні речі у церкві, купили кадильницю та рішили купити павука. У ідальні покрили столи цератою до спілки з полудневим т-вом і покупили потрібні речі до кухні. Попрощали членкиню, добр. Д. Семотюк скромним подарунком, коли вона від'їжджала з околиці. Членкині помагали приготовляти похоронні і поминальні перекуски, подавали перекуски на двох акційних випродажах. Також на день храму нашої громади помагали видати обід. Щоб побільшити наші фінанси, ми перевели 3 бінґо, влаштували осінній базар, де мали продаж ручних робіт, домашнього печива і перекуску.

З 1971 року осталось в касі — $52.84, приходи в 1972 — $1,086.02, розходи $515.16, в касі осталось — $623.70.

Заряд відділу на 1973 рік: Голова — К. Рудей, заст. голови — Марія Кирилюк, секретарка —. Парпета, касирка — Ґ. Клевчук, заст. секретарки — К. Коропатніцька. Референтки: виховної секції — Ф. Мороз, домашньої економіки — В. Коропатніцька і А. Мороз, відвідування хворих — С. Стадник і Ґ. Скигар. Господині кухні — В. Коропатніцька, Марія Березовська, Г. Остапович і Г. Сибульська. Сестриці до церкви: пані Одовійчук, пані Савчук, пані Стрингенатик. Контрольна комісія — А. Мороз, С. Стадник.

МОНТРЕАЛ, КВЕ.

Відділ ім. Ганни Барвінок

Праця відділу у 1972 р. проводилась доволі успішно. Відбулось 14 зборів. Членки брали участь у коляді, у виставці церковної літератури, у вечірці в честь президента УНРади М. Лівицького. На час спалення Моргечу Собору Св. Софії передали $700.00. Влаштували вечірку з висвітленням діепозитивів з Японії, Формози та з концертовою програмою. З приходу вислали $25.00 на Рідношкільну фундацію і $24.00 на СУМК. Від 8. II. організували курси вишивання і писання писанок. Тоді ж відбулося висвітлення діепозитивів з централі про різдвяні звичаї. При тому було зібрано діепозитиви в дарунок для централі. Помагали СУМК на їх забаві Маланці. Влаштували виставку „Великдень" у Плас Віл Марі, писали там писанки, також голова відділу виступала в тому часі на радіо і телевізії, пояснюючи Великодні звичаї і демонструюючи писання писанок. 30 квітня організували при співучасти жіночих організацій Монтреалу виставку народніх рушників. В днях 9, 10 і 11 червня брали активну участь у конференції місцевого відділу КУК „Перспективи канадських українців у Квебеку". Тут головою комітету виставки „Українське народне мистецтво" була Галина Михальчук, а секретаркою протоколів ділового комітету була Є. Шкурат. У інших ділянках праці помагало більше число членок. 15 березня організували спільно вечір добродійної праці в користь невилічимо-хворих православних українців у Бразилії. Доповідь мав Владика Іов з Бразилії. Дарували на курси українознавства, на церкву Св. Покрови, на музей в Торонті, на Вільний Університет. Відділ належить до Юнайтед Нейшіонс Асосієйшен і до Жіночої Ради Канади.

Фінансовий звіт: осталось з 1971 р.—$150.86, прихід 1972 р.—$1,005.44, розхід 1972 р.—розхід $1,046.03, осталось при кінці 1972 р.—$110.27.

Галина Михальчук

Бл. п. МАРІЯ БАШАК-МАЦЮРА

В четвер, 1-го лютого, 1973 р. після тяжкої недуги відійшла у вічність у шпиталі в Мус Джо активна членка Союзу Українок ім. св. Ольги бл. п. Марія Мацюра

Марія народилася у селі Бергометі над Прутом на Буковині 31-го травня 1899 року. 15-го лютого 1914 року вийшла заміж за Корнила Башака з села Лужани, де вони жили. Там народилось їм тре дітей. 1926 року чоловік Марії Корниль виїхав до Канади, а 1929 року приїхала до Канади і Марія з дітьми. до містечка Спринг Велей. Тут народилось їм двоє дітей — син і дочка. 1936 року родина переїхала до Мус Джо, де чоловік Марії працював на залізній дорозі. 1945 року чоловік Марії Корниль тяжко захворів, а в рік по тім помер. Марія залишилась вдовою з двома меншими дітьми. 1946 року вийшла вдруге заміж за Петра Мацюру, з яким прожила 26 років.

Марія Мацюра любила церкву, для якої щиро працювала: співала у хорі, довгі роки була головою жіночого т-ва ім. св. Ольги.

Бл. п. Марія залишила у смутку свого чоловіка Петра, три сини — Василя, Корнила і Віктора і дві дочки — Стефанію Радванську і Лілію Барарюк, 13 внуків, 3 правнуків і сестру Єлисавету в Україні.

І так 2-го лютого відбулася Панахида у похоронім заведенні, а 3-го лютого похоронне Богослуження, по його відслужив о. О. Кравченко. Як

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Росіл із курки з галушками

Потрібно:

1 курка
городина — 1 морква, петрушка, салера, цибуля

На галушки:

1 куряча печінка
1 ложочка масла
1 лйце
5 ложочок крупок (грисіку)
1 ложочка муки
1 ложочка січеної зеленої натини з петрушки

Почистити курку і розібрати її на кусники. Почистити городину. Залити курку водою, посолити і поставити нехай закипить. Коли готова, наділляти росолу стільки, скільки потрібно, щоб заварити галушки.

Втерти масло з жовтком, додати туди посічену печінку і петрушку. Вбити білок на шум, влити його до масла і вкинути туди крупки і муку. Тоді легенько вимішати і лишити принайменше на пів години, щоби постояло. Заварити росіл у ринці і вкидати ложочкою малі галушки. Варити прикриті на легкому вогні, повертаючи їх на оба боки. Коли мягкі — подавати росіл.

До курки подається мята картопля і хронова підлива.

Горіховий торт

8 яєць відділених
1 горнятко мілкого мучкового цукру (айсінг або фрут)
½ фунта мелених волоських горіхів
3 ложки тертої булки, пересіяної
1 ложка цитринового соку
1 ложечка тертої цитринової шкірки
Кілька зерен соли

Жовтки вбити з цукром на пухку масу. Домішати дрібно змелені горіхи (перед меленням просушити горіхи в печі і легко зарум'янити, будуть смачніші) і дати решту складників. Білки вбити на тугу піну і легко завинути в масу. Дати масу до двох або трьох круглих форм, вистелених восковим папером і вимащених м'яким маслом. Пекти в мірно гарячій печі (350 ст. Ф.) пів години. Коли торт відстає від берегів форми і середина торта на дотик пальцем не здушується, торт готовий. Уважно вийняти з печі і лишити в формі до вихолодження. Виложити вихолоджений торт на тарілку і зняти папір. Переложити торт кавовою або горіховою масою, а верх і боки полюкрувати.

Кавова маса до торта

½ горнятка молока
2 ложки муки
2 жовтки
2 ложки міцної чорної кави
½ горнятка масла

Розправити в молоці муку і заварити на вільнім вогні, мішаючи ввесь час. Зняти з вогню, трохи прохолодити і дати жовтки і каву. Добре разом вбити на гладку масу. Утерти цукор з маслом, додати до маси і добре вбити. Дати до холодільника на кілька годин, щоб маса добре застигла і згусла. До маси можна теж додати мелені горіхи, як хто бажає.

ТІСТОЧКА (ШОРТБРИД)

1 фунт масла
1 горнятко цукру (бері шуґар)
2 жовтки вибиті
4 горнятка муки
½ горнятка рижової муки.

Масло і цукор добре вибити, додати муку і вимішати добре руками, додати жовтки і стулити до купи. Витачати ¾ цаля грубости, витинати бажані форми і декорувати черешнею або мигдалами. Пекти 300, 20 хвилин.

Корж із сира

Потрібно:

¾ горнятка масла
¾ горнятка сира
¾ горнятка борошна (муки)

На овочеву пінку:

¾ горнятка цукру-муки
3 ложки квасковатої мармеляди
3 білки
1 цитрина (сок)

Перетерти сир через сито (сир повинен бути сухий), висипати борошно на стільницю і пересікти з маслом на одноцілу масу. Додати сира й скоро замісити тісто. Лишити в зимному місці на пів години. Потім розтачати грубо, на палець, виложити на листі (блясі) і пекти в гарячій печі (на печі (на 400 ст.) чверть години. Коли прохолоне, наложити пінку

Овочева пінка Вбити шум із білків, вимішати з цукром-мучкою, додавати потрохи мармеляди і вбивати, аж зробиться густа маса. До смаку додати соку з цитрини

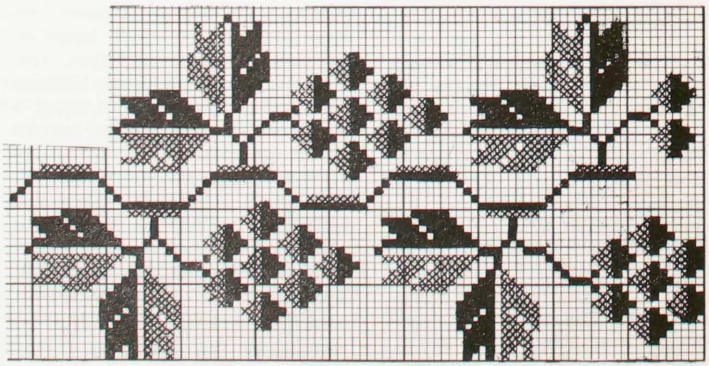

Із збірки Олени Пчілки. Гілка на рукави у скілька рядків до блюзки, або сорочки народнього строю виконаний хрестиками.
▩ — чорною, x — червоною DMC.
Філія Музею Союзу Українок у Торонті.

на Панахиді, то так і на похоронній відправі було багато людей, які прийшли, щоб востанне віддати їй честь та відправити на вічний спочинок.

Ми, членки жіночого т-ва, до якого покійна Марія належала склали між собою $32.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок нашій незабутній, дорогій членкині. Спи, дорога Маріє, тихим сном і хай канадійська земля буде тобі легкою.

Домка Чибиряк

СТІНЕН, САСК.

Відділ Княгині Ольги

Річні збори відділу відбулися 21-го грудня 1972 в церковній залі. Голова Марія Корковська відкрила збори молитвою і хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померших членок.

Предсідниця зборів була пані Анна Ковальчук секретаркою зборів була пані Параска Ґурська.

Предсідниця пані А. Ковальчук попросила призначених членок подати звіти з діяльности. Звіт з минувших річних зборів — Параска Ґурська, звіт фінансовий — Анелька Цуркан. Діяльність відділу — Марія Н. Козменюк, господинь — Адона Козменюк, добродійної праці — Марія В. Козменюк, комітет купна — Марія Корковська.

Під час року відділ відбув дев'ять місячних зборів, одні річні збори, кілька нарад. Членки приготовили храмовий обід, приготовляли перекуску на похорони, на день уродин, видавали страви на поминальних обідах і весільних прийняттях. Мали випродаж печива, займалися збіркою на Червоний Хрест і інші добродійні цілі, жертвували до оселі, мали спільну Різдвяну вечерю, з обміном подарунків. Відсвяткували 20-ий ювілей відділу, гостили старшу членкиню на її день уродин, брали участь у з'їзді у Йорктоні. Улаштували свято Шевченка з поміччю о. Хруставки. Ходили з колядою діти і громадяни. Існує в нас Українська Школа і раз у місяць Недільна Школа при помочі о. Хруставки.

Діти брали участь в аматорській програмі на телевізії перед Різдвом. Пристарали диван для церкви і інші речі яких потрібно для церкви, залі і Української Школи.

Фінансовий звіт відділу: в касі з 1971 році — $824.32, приходи в 1972 році — $760.21, розходи — $1,122.97, осталося в касі при кінці 1972 року — $461.56.

Заряд і комітети на 1973 рік: голова — Марія Корковська, заступниця голови — Адонія Козменюк, касирка — Анна Ковальчук, секретарка — Марія Н. Козменюк, заст. секр. — Ґиння Гайдамака. Контр. ком. — Марія В. Козменюк, Антонія Корпан, Марія Віґнан. Сестриці — Ксенька Ґорґіца — Анна Дорощук, господині — Адонія Козменюк — Оксана Цуркан, Вікторія Королюк, Параска Ґурська, Наталя Боднарчук. Доброд. праці — Марія В. Козменюк. Відв. хворих — Марія В. Козменюк, Анелька Цуркан. Гос. церкви — Анна Ковальчук, Марія В. Козменюк, Катерина Онищук, Марія Корковська. Референтка „Променя". Єлисавета Цуркан. Ком. купування — Настя Анака, Орися Лозінська, Анелька Цуркан, Наталя Боднарик. Учительки Української Школи — Василина Стиранка, Анелька Королюк. Наш заряд бажає успіхів редакції „Променя" і всім, що працюють для українського народу.

Марія Козменюк, секр.

ЛОНҐ БРЕНЧ, ОНТ.

Відділ ім. Софії Русової

Річні зори жіночого товариства відбулися в церковній залі 14 грудня 1972 року. Незважаючи на перешкоду несприятливої погоди, членки зібралися численно. Присутній на зборах о. прот. митр. М. Боднарчук провів молитву. Голова відділу пані Наталя Гайдук розпочала збори. Всі члени управи заряду нашого відділу складали звіти діяльности за цілий рік. Радісно слухали присутні членки яка успішна і корисна була їхня праця протягом цілого року. По черзі кожного тижня дві членки працювали в кухні під час бінго.

Вшанували свято 100-річчя Лесі Українки і влаштували Весняний чай для Музейної Фундації, чотири святочні обіди, дві забави для громади, базар в жовтні (з якого був прихід — $1,888.35), два рази випродаж вживаних речей і домашнього печева. Придбали для громади: новий посуд вартости $98828, 28 обрусів вартість $167.52. Подарували для розбудови кухні при церковній залі: $6,600.00

Фінансовий звіт: перенесено з 1971 р. — $4,455.05, доходи в 1972 — $7,690.70, розходи — $11,307.03, залишилось в касі при кінці 1972 р. — $838.72.

Управа відділу на 1973 рік: голова — Н. Гайдук, заступниці голови — С. Хома, Н. Данькович, секретарки: рекордова — добр. Л. Боднарчук, фінансова — Є. Кузенко, кореспондентка—К. Шумейко. Комітети: культурно освітний — Г. Слюзар, К. Чорна, Н. Данкович; базаровий і забавовий — Є. Отаманчук, М. Любка, О. Білоус; телефонічний — Є. Снятинська, С. Хома, А. Корній, О. Білоус.

Голова відділу пані Н. Гайдук сердечно дякувала за працю і допомогу всім членкам. Сподіваємось, що і наступний 1973 рік буде цікавий і корисний для нашого відділу.

К. Шумейко, кореспондентка секр.

КАДВОРТ, САСК.

Відділ ім. Кн. Ольги

Річні збори відділу відбулися 2-го листопада 1972 в церковній залі. Присутніх членок було 14. Збори відкрила голова Ґеня Тріщук молитвою. Секретарка прочитала протокол з минулорічних і останніх місячних зборів. Касирка здала фінансовий звіт з фінансів Предсідницею зборів була Савеля Гриба, а писаркою зборів Зеня Юзик. Слідували звіти заряду і комітетів. Пані Тріщук подякувала членкам за кооперацію та виконання своїх обов'язків. Впродовж року відбулось 10 місячних зборів, членки приготовили 3 поминальних обіди, одну поминальну перекуску, один похоронний обід, градуаційний бенкет, празник під час Зелених Свят, випродаж домашнього печива — перед Великоднем і Різдвяними святами.

Відділ склав жертви: на місцеву церкву — $268.00, до церковної залі — $234.00, на Інст. П. Могили — $100.00, на Зелений Гай — $59.49, Музейну Фундацію — $50.00, інші пожертви — „Промінь", орг. фонд, Червоний Хрест, поборювання недуги рака. Відділ висилав жертви хворим у шпиталі і квіти для 6 членок, куплено похоронний вінок для членкині бл. п. Параски Гринюк.

Осталось в касі з 1971 року — $1,536.36, приходи 1972 р. — $891.36, розходи — $1,194.54, осталось при кінці 1972 р. — $1,228.08. Заряд на 1973 рік: голова — Анна Тріщук, заступниці — Павліна Никифорук і Ґеня Тріщук, секретарка — Зеня Юзик, заст. секр. — Софія Котело, касирка — Анна Митрополит, Конт. Комісія — Софія Котело, Ольга Заставна і Наталя Котело. У нас було улаштовано 3 „бінго", одно прийняття з нагоди дня уродин, Різдвяний чай у старечім домі у Кадворт.

Анна Тріщук — уст. секр.

P 9L JAN 74
SAMYCIA MRS S
6712-111 AVE
EDMONTON ALTA
T5B 0A7

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Саскатун, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. М. Гарбус в м. березні переслала $335.00 на нові й відновлені передплати, $25.00 на Великодне привітання, жертви на нев'янучі вінки й на пресовий фонд журнала $300.00

У загальній сумі включено індивідуальні жертви, які зложили слідуючі особи: Марія Мадюк — $20.00, добр. Л. Удод — $10.00.

По $5.00—Ю. Ріпак, М. Голубець, А. Янов, Ф. і О. Адрущаки, М. Пернаровська, М. Дорош, В. Лабач, Л. Сарчук, Е. Табашнюк, Н. Буряник, В. Залещук, А. Пігач.

По $2.00—А. Михайленко, Р. Драган, Д. Кусий, В. Павлюк, Р. Сулятицька, І. Білик, А. Скорбогач, П. Шалашний і А. Стефанюк з Делайл, Саск., Цимбаліста з Йорктон, Саск. — $3.00.

По $1.00—Р. Малащук, М. Лабач, С. Гарбус, Ф. Грицюк, М. Чуганюк, Н. Дутка, І. Турецький, М. Пігач, Д. Максимюк, Ф. Скорбогач, І. Стратійчук, І. Воронюк, Ю. Бокшован, Г. Оленюк, М. Кулачковський, І. Люцюк, К. Рак, В. Рак, Н. Куса, С. Зип, Е. Луцюк, Е. Пігач, К. Бартко, А. Корпан, Е. Бокшован, О. Бандура, А. Папіш, М. Забавська, Н. Дептух, К. Івасюк, К. Ференец, М. нас, Н. Тирновецька, Р. Борса, Г. Лозова, Р. Ливицька, М. Войцехівська, А. Кіщук, А. Гарасимчук, Г. Максимюк, П. Турецька, М. Козовик, М. Козовик, М. Кіщук, М. Пігач, Т. Найчук, Е. Гавриш, А. Чуй, М. Калин, М. Воронюк, К. Крик, Анна Гаврилів з Борден, Саск., і Анна Цимбаліста з Йорктон.

Едмонтон, Алта.—Відділ при Катедрі Св. Івана, реф. А. Особа переслала жертви на нев'янучі вінки, $190.00 на передплати й на пресовий фонд 68.00

У цій сумі включені індивідуальні пожертви від цих осіб:

По $10.00—Н. Фарина, М. Ґаук, М. Гринчук.

По $5.00—Н. Д. Голубіцька, П. Прокопів, С. Гриник.

Також включені $20.00 на нев'янучий вінок.

Сарнія, Онт. — Відділ Союзу Українок з поминального обіду членки бл. п. Анелі Новосад, Тамара Чорна переслала 75.00

Лашін, Кве.—Відділ ім. Княгині Ольги, на пресовий фонд 63.00

Валей, Б.К.—Відділ ім. О. Кобилянської, переслала А. Сигикало 46.00

Кіндерслей-Ітонія, Саск.—Відділ ім. Л. Українки, реф. Г. Гуменна $35.00 на нові й відновлені передплати.

Едмонтон, Алта.—Відділ ім. Л. України, реф. М. Кавчук $44.00 на передплати.

Реджайна, Саск.—Відділ ім. Доньки України з нагоди 45-ліття існування відділу добр. О. Мороз переслала 45.00

Вернон, Б.К.—Відділ ім. Княгині Ольги, реф. Н. Микитюк $55.00 на передплати.

Вегревил, Алта.—Відділ ім. Княгині Ольги, реф. О. Мельничук $60.00 на передплати.

Гамільтон, Онт.—Відділ ім. Л. Українки, реф. Анна Бело на передплати $65.00; секр. М. Пилипяк на пресовий фонд 38.00

Скарборо, Онт.—Відділ ім. Св. Анни, реф. С. Кукурудза $45.00 на передплати; секр. Т. Козурко на пресовий фонд 35.00

Ґронлид, Саск.—Відділ ім. Княгині Ольги, голова М. Данилюк переслала $25.00 на передплати, на пресовий фонд 40.00

Торгилд, Алта.—Відділ ім. О. Басарабової, Олеся Гикл, секр. 34.00

Мирнам, Алта.—Відділ ім. О. Пчілки, реф. К. Ханасик на передплати $65.00; секр. Л. Ткачук на пресовий фонд 30.00

Монтреал, Кве.—Відділ ім. Доньки України, реф. М. Нєма на передплати $180.00; добр. Л. Слюсар $25.00 на передплати; Т. Бавер $15.00 на передплати.

Б. Панчук на кліше $7.50, на пресовий фонд 7.50

Смокі Лейк, Алта.—Відділ ім. О. Кобилянської, реф. Марія Кокотайло $55.00 на передплати і на пресовий фонд 25.00

Едмонтон, Алта.—Відділ ім. Княгині Ольги, секр. В. Клапій 25.00

Бруксбі, Саск.—Відділ ім. Княгині Ярослави, П. Оробко 20.00

Норт Бетлфорд, Саск.—Відділ ім. О. Пчілки, реф. М. Гарасимів $80.00 на передплати.

Кемсек, Саск.—Відділ ім. С. Русової, М. Ковалишин 16.00

Толстой, Ман.—Відділ ім. Княгині Ольги, К. Долинчук на передплати $20.00, на пресовий фонд по одному долярові: М. Бачинська, К. Долинчук, К. Подольська, М. Матійчук, П. Косован, М. Долинчук, М. Загара, М. Назаревич, А. Шидловська, М. Соколівська, К. Арсеній, Ґ. Стипаненко, Ю. Квасніцька, А. Даналейко, В. Ковалюк 15.00

Роблин, Ман.—Відділ ім. Доньки України, реф. А. Горбай на передплати $40.00, на пресовий фонд 11.00

Форт Френсис, Онт.—Відділ ім. Л. Українки, добр. С. Осинченко 11.00

Вінніпеґ, Ман.—Відділ ім. О. Кобилянської 10.00

Давфин, Ман.—Відділ ім. Л. України, М. Андрейчук $20.00 на передплати; В. Перепелюк $40.00.

Стирджис, Саск.—Відділ ім. Л. Українки, Стефанія Іванів $15.00 на передплати.

Ватсон, Саск.—Відділ ім. Л. Українки, М. Кінащук 10.00

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Пані: Василина Котик — Форт Френсис, Онт. $10.00
Марія Ґургула — Виндзор, Онт. 5.00
Марія Трач — Виндзор, Онт. 5.00
Марцеля Ґулька — Вотерфорд, Онт. 5.00
А. Присяжнюк — Пайн Ривер, Ман. 5.00
Марія Савіцька — Сардис, Б.К. 5.00
Анна Погайдук — Вінніпеґ, Ман. 3.00

По $2.00—Пані: В. Хрущ — Атабаска, Алта., Ю. Дух Давфин, Ман., М. Синьків — Ґарленд, Ман., Марія Редчук, Кароліна Савицька, А. Ґулевич — Монтреал, Кве., Н. Жовкевич — Содборі, Онт., В. Кузьменко — Торонто, Онт.

По $1.00—Пані: А. Кіпибіда, С. Хомик — Монтреал, Кве., М. Школяр — Едмонтон, Алта., А. Вахняк Ґронлид, Саск., А. Мельничук — Форт Френсис, Онт., А. Курилів — Содборі, Онт., А. Москалик Вінніпеґ, Ман.